

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

На
життєвих
перехрестях

Пухнасті
радощі...

▶ СТОР. 7

Пожива
духу

Свято
в монастирі

▶ СТОР. 9

Традиції

Як це
робиться
на
Гуцулії

▶ СТОР. 12

№ 6 (5006)

П'ЯТНИЦЯ, 14 СІЧНЯ 2011 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

ПАРЛАМЕНТСЬКА
ХРОНІКА

Доступ
до публічної
інформації відкрито

Ранкове засідання
13 січня

Учора Верховна Рада в цілому ухвалила Закон «Про доступ до публічної інформації» та Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення доступу до публічної інформації». Обидва документи підтримали понад 400 депутатів. І хоч на початку обговорення законопроектів головуючий Адам Мартинюк зазначив, що ці законопроекти порушують статтю 116 Регламенту, 377 народних депутатів висловилися за те, щоб розглянути їх «усупереч Регламенту».

▶ СТОР. 2

«Лідери» у втраті
робочих місць —
будівельники
і бюджетники

Торік Україна втратила 106 тисяч робочих місць. За словами голови правління ПФ України Бориса Зайчука, найбільше постраждала будівельна галузь. Але передусім скорочення торкнулися бюджетної сфери й держслужбовців. До слова, за підсумками 2009 року кількість робочих місць у країні скоротилася на 978 тисяч, повідомляє РБК-Україна.

Водночас в Україні неофіційно працюють, за різними оцінками, від 1,5 до 2,5 млн. осіб, каже заступник міністра праці та соціальної політики України Андрій Черкасов.

Додамо, що, за повідомленням «Інтерфакс-Україна», станом на 1 січня 2011 року на обліку в центрах зайнятості перебувало 564 тис. незайнятих громадян.

За проїзд у трамваї і
тролейбусі харків'яни
платитимуть на 50
копілок дорожче

Вартість проїзду у трамваях і тролейбусах Харкова незабаром зросте з 1 гривні до 1 гривні 50 копійок. Як передає УНІАН, про це повідомив на позачерговій сесії міськради міський голова Геннадій Кернес. Причина здорожчання проїзду у міському пасажирському електротранспорті — підвищення вартості енергоносіїв і запчастин, каже чиновник. Однак точної дати введення нових цін Г. Кернес не назвав, зазначивши, що вона стане відома після всіх узгоджень.

«Нафтогаз України» відмовився від свого позову до «Укргаз-Енерго» у розмірі 860 млн. гривень

Старий Новий рік із світлими спогадами

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

На Новий рік за старим стилем, який відзначали минулої ночі, столична влада подарувала киянам і гостям столиці грандіозне шоу. Свято під назвою «Світлі спогади старого року, або Побачення з героями телебачення» стартувало напередодні о 20-й годині на майдані Незалежності. Гості радісно зустрічали учасників відомих телешоу. Тривав концерт

до 23.00 і завершився святковим салютом.

«Голос України» також підготував для своїх читачів цілий феєрверк із матеріалів, присвячених нашим улюбленим новорічним святкам (стор. 6—12).

На знімку: Маланку святкує народний фольклорний ансамбль «Гаївка», Львівська область.

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ ЧИТАЙТЕ НА 5-Й СТОР.

ПОДІЇ

На свята Крим
відвідали 46,6 тисячі
туристів

Цього року на новорічні та різдвяні свята до Криму прибуло 46,6 тис. відпочивальників, що на 44,7 відсотка більше, ніж за аналогічний період минулого року. За словами міністра курортів і туризму АРК Олександра Лієва, основними факторами, що дозволили збільшити потік туристів, стали активна реклама кримського новорічного відпочинку й адекватна його вартість. Особливо популярні цієї зими тури, що поєднують відпочинок і лікування. Кількість оздоровниць, що працюють у період новорічних канікул, залишилася на рівні минулого року. «Ми маємо намір докласти максимум зусиль, щоб розширити рамки курортного

сезону в Криму, в тому числі за рахунок збільшення числа пансіонатів і санаторіїв, що пропонують свої послуги впродовж всього року», — зазначив О. Лієв, передає наш власкор Георгій ВЕРВЕС.

З економічними
свободами
не склалося

Україна посідає 164-те місце в рейтингу економічних свобод серед 179 країн світу. Це — найгірший показник серед європейських держав. Крім того, наші показники нижчі, ніж у середньому по світу. Про це йдеться в дослідженні, проведеному американською дослідницькою організацією «Херітедж Фундейшн» та гезетою «Уолл-стріт джорнал», повідомляє радіо «Свобода». У дослідженні бралися до

уваги свобода ведення бізнесу, торгівлі, фіскальні свободи тощо. Найгірші оцінки Україна отримала за умови для інвесторів і в боротьбі з корупцією. Ненабагато краща ситуація і з державними витратами. Нагадаємо, ще торік Україна посідала 162-ге місце, а в 2009-му ми були на 152-й позиції. Тепер перед Україною опинилися Узбекистан (163-тє місце), Білорусь (155-те), Росія — на 143-му місці.

Найбільше економічної свободи, згідно з рейтингом, як і раніше, — в Гонконгу та Сінгапурі. Далі в списку — Австралія, Нова Зеландія, Швейцарія. Найменше економічних свобод — на Кубі, у Зімбабве та Північній Кореї.

Учора стало також відомо, що Україну виключено з категорії вільних країн у рейтингу американської неурядової організації «Freedom House».

КОРОТКО

■ У місті Сарни на території приватного «автошроту» правоохоронці виявили 58 частково розуккомплектованих автомобілів іноземного виробництва, які були ввезені на територію України поза митним контролем, повідомляє власкор у Рівненській області Олександр ЮРКОВА.

■ На Волині, щоб не допустити затоплень та підтоплень сільськогосподарських угідь і територій населених пунктів, що межують з меліоративними системами, з 12 січня в Любешівському районі було включено 10 насосних станцій, а в Ратнівському — 5. Усі управління водного господарства області працюють в режимі підвищеної готовності, інформує наш кореспондент Микола ЯКИМЕНКО.

Аби уникнути тупикових рішень, треба спілкуватися

Учора Голова Верховної Ради Володимир Литвин зустрівся із Надзвичайним і Повноважним Послом Азербайджанської Республіки в Україні Ейнулли Ядулли оглу Мадатлі (на знімку).

Під час спілкування керівник парламенту підкреслив, що співробітництво на рівні глав держав, керівників парламентів та народів України і Азербайджану потрібно підкріпити активізацією міжпарламентської співпраці, яка, за його словами, нині не має системного характеру.

Е. Мадатлі, підкреслюючи важливу роль парламенту України в розбудові держави та в розвитку всіх галузей промисловості, зазначив, що одним із кроків для подальшого зростання товарообігу між обома країнами є покращення діалогу народних депутатів як на рівні міжпарламентських груп дружби, так і на рівні глав законодавчих органів.

Надзвичайний і Повноважний Посол Азербайджанської Республіки передав запрошення В. Литвину відвідати Республіку Азербайджан з офіційним візитом у 2011 році.

Водночас В. Литвин пообіцяв сприяти діяльності груп дружби, які, на його переконання, повинні «прокладати дорогу — виходити на конкретну роботу». Групи дружби, відповідні комітети — з питань економіки, національної безпеки, промислової політики та підприємництва тощо — повинні брати активну участь у підготовці рішень, які

прийматимуться на рівні глав парламентів, а також для обміну досвідом законодавчої роботи, вважає він.

«Криза потребує неординарних підходів. Задля того, аби уникнути тупикових рішень, потрібно спілкуватись, знаходити спільні підходи», — підкреслив Голова Верховної Ради. У цьому контексті він зазначив, що візит Президента Азербайджанської Республіки в Україну, який відбувся у жовтні минулого року, — «це вагома сторінка у стратегічному партнерстві». «А та політика, яка проводиться обома державами, відповідає нашим настроям, і це свідчить, що вона правильна, — сказав він. — Потрібно наповнювати взаємини не лозунгами, а конкретним змістом».

В. Литвин наголосив на тому, що «Україна відкрита для діалогу не лише в офіційному вимірі, а й значно ширше, і тому спільними зусиллями ми отримаємо відповідний вагомий результат».

Прес-служба Верховної Ради.
Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Доступ до публічної інформації відкрито

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 13 січня

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Щоправда, як зауважила голова підкомітету Комітету Верховної Ради з питань свободи слова та інформації Олена Бондаренко, це порушення норми Регламенту пов'язано з тим, що робоча група, до складу якої входили народні депутати, представники адміністрації Президента, експерти та журналісти, намагалася узгодити всі пропонувані норми. Виходячи з цього, вона запропонувала підтримати всі 55 поправок до законопроекту про внесення змін до деяких

законодавчих актів щодо забезпечення доступу до публічної інформації одним голосуванням. Отож в цілому за цей законопроект проголосували 412 народних депутатів. Так само на пропозицію голови Комітету Верховної Ради з питань свободи слова та інформації Андрія Шевченка 408 народних депутатів ухвалили в цілому Закон «Про доступ до публічної інформації». А. Шевченко, привітавши парламент з цим історичним днем, зазначив, що такі закони «мають зруйнувати стіну між чиновником і громадянином», оскільки, віднині та інформація, якою володіє чиновник, повинна бути доступна громадянам (крім таємної, конфіденційної та службової інформації).

А на початку засідання Верховна Рада внесла зміни до Закону «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування», які передбачають скасування цього збору під час безготівкових операцій з купівлі-продажу іноземної валюти. Станіслав Аржевітін («НУ—НС») нагадав, що цей збір було введено як тимчасовий, до того ж він мав стосуватися не банківської системи, а її клієнтів. Однак подальше існування цього збору спотворює валютний курс та стримує залучення іноземних інвестицій. Натомість Петро Цибенко (КПУ) зазначив, що державі не потрібно на вимогу МВФ відмовлятися від мільярда гривень, які надходили до бюджету Пенсійного фонду від цього збору. Однак 248 народних депутатів висловилися за скасування цього збору.

Народні депутати ухвалили постанову про проведення в бе-

резні цього року парламентських слухань на тему: «Земля в українській долі: ситуація у земельній сфері, законодавче забезпечення земельних відносин та практика його реалізації». Щоправда, спочатку голова Комітету Верховної Ради з питань аграрної політики та земельних відносин Григорій Калетнік запропонував постанову, яка передбачала проведення парламентських слухань на тему: «Законодавче врегулювання запровадження ринку земель сільськогосподарського призначення в Україні». Однак така постановка питання спричинила в сесійній залі бурхливу дискусію. Павло Жебрівський («НУ—НС») заявив, що без підготовки до цих слухань повного пакета законодавчих актів, які стосуються функціонування земельного ринку, такі слухання проводити взагалі недоцільно. Олег Зарубінський (Народна партія) зазначив, якщо нині в Україні буде запроваджено вільний ринок землі, то її скуплять за безцінь «на корню». Він вважає, що якщо й дозволити купівлю-продаж землі, то це має робити Земельний банк і за ринковою ціною. Тож під час цих слухань фахівці, зокрема, мають спрогнозувати, скільки коштуватиме наша земля. Іван Кириленко («БЮТ—Батьківщина») нагадав, що голод на планеті — це вже реальність, а тим часом земель, придатних для вирощування сільськогосподарської продукції, дуже мало. Тож Україна не може дозволити, щоб мало не єдине багатство, яке в неї залишилося, — землю, скупили орендарі, оскільки, за Конституцією, земля має належати українському народу. Катерина Самойлик (КПУ) заявила, що це питання розглядається на вимо-

гу МВФ та що земля — це справді єдине багатство, яке ще залишилося в Україні, і його також хочуть забрати. А тим, хто ратує за продаж землі, вона порадила прочитати «Землю» Ольги Кобилянської. Тож Голова Верховної Ради Володимир Литвин запропонував розширити та переформулювати тему парламентських слухань. Цю пропозицію підтримали 240 народних депутатів.

Перейшовши до розгляду законопроектів у другому читанні,

вання ринку цінних паперів в Україні» (щодо порядку видачі дублікатів та копій ліцензій); про внесення змін до деяких законодавчих актів з питань міграції. Також Верховна Рада погодились із пропозицією Президента про відхилення закону «Про внесення змін до Закону України «Про заходи, спрямовані на забезпечення сталого функціонування підприємств паливно-енергетичного комплексу». Натомість законопроект про внесення змін до Закону «Про

Фото Олександра КЛИМЕНКА

Василь Кисельов, Юрій Мірошніченко, Валерій Бевзенко.

Верховна Рада ухвалила в цілому такі законопроекти: про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо посилення відповідальності за окремі правопорушення в житлово-комунальному господарстві; про внесення змін до деяких законів України щодо виконання військового обов'язку; про внесення змін до Закону України «Про державне регулю-

приватизацію невеликих державних підприємств», яким забороняється приватизація приміщень, де розміщуються бібліотеки, книгарні та державні видавництва, було відправлено на повторне друге читання.

Верховна Рада розглянула питання про обрання та звільнення суддів.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

У НОМЕР

У Криму розкажуть про проект пенсійної реформи

У Раді Міністрів Криму створили робочу групу з обговорення проекту пенсійної реформи в Україні.

За словами міністра праці й соціальної політики автономії Олени Семичастної, за час роботи члени групи обговорять документ і за потреби внесуть свої пропозиції. Крім того, в обов'язки групи входить інформування населення про плановані зміни. Міністр зазначила, що, попри критику реформи, її прийняття необхідно, оскільки дасть можливість зменшити дефіцит бюджету Пенсійного фонду України, що в 2010 році становив 26,6 млрд. грн., а також допomoже виплачувати пенсії без затримок. У міністерстві вважають, що нинішні пенсіонери (а це третина всього населення Криму — 557 тисяч) піпiнoстрова повинні підтримати обговорювані ініціативи.

Георгій ВЕРВЕС.

170-річчя з дня народження Михайла Драгоманова відзначатимемо і ми, і болгари

Учора заступник Голови Верховної Ради України Микола Томенко провів зустріч з Надзвичайним і Повноважним Послом Республіки Болгарія в Україні паном Дімітаром Владіміровим (на знімку).

Фото Олександра КЛИМЕНКА

Вони обговорили необхідність поглиблення співпраці між парламентами двох країн, зокрема, для обміну досвідом у сфері освіти, культури, оздоровлення, туризму тощо. Крім того, сторони домовилися про спільну діяльність в організації відзначення 170-річчя з дня народження визначного громадського діяча і вченого Михайла Драгоманова (вересень 2011р.).

Заступник глави парламенту поінформував, що він, разом зі

своїми колегами народними депутатами Володимиром Зубановим та Вадимом Петренком, зареєстрували у парламенті проект Постанови «Про відзначення 170-річчя з дня народження видатного українського письменника, публіциста, історика, громадського діяча Михайла Петровича Драгоманова», в якій запропонували провести відзначення даної річниці на державному рівні. У документі, зокрема, пропонується вжити заходів для забезпечення ремонту Гадяцької спеціалізованої школи імені Михайла Драгоманова; здійснити упорядження вулиць, яким присвоєно ім'я вченого. Крім того, забезпечити організацію тематичних виставок та показ тематичних теле- і радіопередач, присвячених життю та діяльності цього видатного вченого, а також сприяти виданню повного зібрання праць видатного публіциста та спогадів про нього. Микола Томенко також повідомив, що Верховна Рада включила до порядку денного цей законопроект, і висловив сподівання на його ухвалення найближчим часом.

Заступник глави парламенту висловив сподівання, що 170-річчя з дня народження українського письменника широко відзначатьмуть в обох країнах. Він наголосив, що М. Драгоманов відомий своєю громадською та науковою діяльністю як в Україні, так і в Болгарії. Як відомо, вчений певний час жив і працював у Болгарії, де займав місце професора Софійського університету, а бібліотека вченого лягла в основу університетської книгозбірні, що й нині носить його ім'я. Також Драгоманов зробив цінний внесок у становлення освіти і науки цієї країни. У Болгарії він помер і похований.

В свою чергу, Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Болгарія в Україні пан Дімітар Владіміров висловив підтримку у проведенні відповідних заходів. Зокрема, йшлося про готовність проведення наукової конференції в Софійському університеті, де свого часу працював Михайло Драгоманов, а також готовність залучити вчених і дослідників творчості вченого на відповідну конференцію у Києві та урочисті заходи на Полтавщині, батьківщині відомого наукового діяча.

Прес-служба Миколи ТОМЕНКА.

Виконати зобов'язання перед Радою Європи

Створюватимуть модель Конституційної асамблеї

Президент України Віктор Янукович, голова Комісії зі зміцнення демократії та утвердження верховенства права Сергій Головатий, міністр юстиції Олександр Лавринович.

Нині потреба провести системну конституційну реформу стоїть особливо гостро. На цьому Президент Віктор Янукович наголосив учора на засіданні Комісії зі зміцнення демократії та утвердження верховенства права. Нагадаємо, її створено указом глави держави ще в листопаді минулого року. А в грудні, відповідно до ухваленого ним же по-

ложення, Комісія стала консультативно-дорадчим органом при Президентові, серед основних завдань якого — підготовка заходів, спрямованих на завершення виконання Україною зобов'язань, що випливають із її членства в Раді Європи, визначених висновком ПАРЕ з урахуванням положень асамблейських резолюцій.

Власне, Європейська спільнота неодноразово вказувала нам на необхідність виважено підходити до зміни Основного Закону. Про те, що ці зміни потрібні, йдеться не в одному документі і ПАРЕ, і Венеціанської комісії, і Європарламенту, наголосив В. Янукович. «Вирішення цих та інших важливих для зміцнення демократії проблемних питань є нашим спільним завданням», — звернувся він до присутніх на засіданні парламентаріїв, урядовців, правників та інших фахівців у цій царині. Глава держави наголосив, що до питання конституційної реформи підходитимуть на основі чинних законів і з залученням «широкого кола громадськості». За його словами, вже незабаром розпочнеться робота зі створення моделі Конституційної асамблеї, «як ефективного дорадчого механізму, що дасть змогу узгодити позиції фахівців з конституційного права, політичних експертів, політиків, громадськості».

«Ми спільно пройдемо шлях від дискусій з ключових питань реформи політичної системи до конкретних положень оновлення Основного Закону». Варто зауважити, що подібний задум був і у попередника Віктора Януковича — Віктора Юшенка. Створена ним наприкінці 2007 року Національна конституційна рада проіснувала дуже недовго — через політичні суперечності її почесні члени свого високого завдання так і не змогли реалізувати. А спільних нарад вдалося провести лише кілька. Подібна задумка не вдалася і під час президентства Леоніда Кучми.

НАМІРИ

Надалі Україна має розвиватися, виходячи із засад:

- свободи;
- демократії;
- верховенства права;
- визнання головним обов'язком держави повагу до прав людини і основоположних свобод.

Та, окрім удосконалення Основного Закону, перед учасниками Комісії зі зміцнення демократії та верховенства права стоїть ще чимало задач, наголосив учора Президент. «Ми з вами повинні здійснити історичну місію — врешті-решт, виконати взяті Україною зобов'язання перед Радою Європи», — сказав він, підкресливши свої категоричні наміри у підходах до виконання цього «не просто гасла».

- Основні наші завдання перед Радою Європи:
- закон про професійну асоціацію адвокатів;
  - новий Кримінально-процесуальний кодекс (нинішньому виповнилося вже півстоліття);
  - удосконалення судової системи;
  - зміна ролі та функцій Генеральної прокуратури.

Надія СМІЯН.

Можемо повністю забезпечити власні потреби у нафті й газі

ПАРЛАМЕНТСЬКІ СЛУХАННЯ

За прогнозами експертів, XXI століття буде сторіччям газів. Основні розвідані запаси, а газовий потенціал земних надр дуже великий, зосереджені в регіонах з екстремальними природними або геополітичними умовами видобування та транспортування. Тому для України немає більш актуальної проблеми, ніж приріст розвіданих запасів природної вуглеводневої сировини і відродження паливно-енергетичного комплексу. Інакше країна приречена на повну енергетичну залежність. Такої думки дотримуються учасники парламентських слухань «Про стан та перспективи видобутку вуглеводнів в Україні та запровадження державної монополії на цю діяльність».

За словами Олександра Лукіна, директора Чернігівського відділення Українського державного геологорозвідального інституту, члена-кореспондента Академії наук України, вирішити це питання можна за рахунок державної монополії на проведення геологорозвідальних робіт та видобування природної вуглеводневої сировини. Але це не означає повернення до реалії радянських часів, адже ринкові умови диктують свої правила. «Зрозуміло, що без великих інвестицій виконання цього плану неможливе», — зазначив директор інституту. До речі, великі транснаціональні компанії виявляють неабиякий інтерес до вуглеводневого потенціалу Чорного моря, глибин Дніпров-

сько-Донецької западини, нетрадиційних газових ресурсів надр України. «Але саме державні виробничі наукові установи повинні здійснювати постійний економічний, фінансовий та організаційний контроль задля дотримання відповідної стадійності геологорозвідального процесу, запобігання неякісному бурінню та розкриттю продуктивних горизонтів, а також хизацький розробці покладів тощо», — переконаний О. Лукін.

Видобуток нафти й газу, вважає він, у найближчі роки може бути суттєво підвищений, а в перспективі повністю задовольнити власні потреби у вуглеводневій сировині. Але для цього потрібна активна фінансова, нормативно-законо-

Фот. Олександра КЛИМЕНКА.

давча та організаційна підтримка галузі.

За словами Сергія Гордієнка, члена Комітету з питань державного будівництва та місцевого самоврядування, унормувати необхідно також і питання оподаткування рентними платежами. Нині всі видобувні компанії сплачують ренту в однаковому розмірі, незалежно від величини отриманого прибутку.

Статистика. Валові доходи підприємств нафтогазовидобувної галузі в 2009 році збільшилися майже на один мільярд, тобто на 3,2 відсотка порівняно з 2008 роком. Водночас фактичні надходження рентних платежів за видобуток вуглеводнів у держбюджет скоротилися з 7,4 мільярда гривень до 4,7 у 2009 році. Лише у рентній платі за видобуток нафти платежі зменшилися майже на два міль-

ярди гривень. Рівень податково-го навантаження в цілому по галузі скоротився на 20 процентних пунктів.

Наведені цифри, наголосив депутат, переконливо свідчать, що діюча система стягнення рентних платежів дає можливості нафтогазовим компаніям отримувати надприбутки. А держава при цьому втрачає значну частину доходу від видобутку корисних копалин, які належать всьому українському народу, а не окремим особам.

На думку заступника Голови Верховної Ради Миколи Томенка, якщо максимально спростити процедуру, відмовитися від втручання Верховної Ради і органів місцевого самоврядування, то добра з цього не вийде. Треба «шукати баланс між тим, як максимально спростити процедуру, але водночас врахувати справедливості між державним бюджетом і регіоном».

Крім того, М. Томенко переконаний: неможливо вирішити все й одразу. Тим більше у бідній і, на жаль, корумпованій країні. Тобто мусять бути чіткі стратегічні пріоритети. Як і що робити.

Олена РОМАШКІНА.

Ввести мораторій на стягнення пені

Народний депутат Олег Ляшко зареєстрував законопроект про введення мораторія на стягнення з громадян пені за невчасне внесення плати за житлово-комунальні послуги. Про це він повідомив вчора під час брифінгу. «Я

пропоную з огляду на невиконання державного зобов'язання з виплати зарплат, пенсій, стипендій тощо, тимчасово заборонити з 1 січня цього року стягувати з громадян пеню за несвоєчасне внесення квартплати і плати за житлово-комунальні послуги», — зазначив народний обранець. Олег Ляшко наполягає, щоб парламент негайно розглянув цей законопроект, і сподівається на підтримку більшості. А також пропонує зобов'язати уряд і Антимонопольний комітет перевірити обґрунтованість встановлення розцінок за надані споживачам житлово-комунальні послуги. Окрім того, парламентарій рекомендує Кабінету Міністрів внести до Верховної Ради законопроект щодо оплати житлово-комунальних послуг без урахування податку на додану вартість, а також встановити лічильники обліку газу, води і теплоенергії за рахунок постачальників послуг.

Сергій МЕЛЬНИК.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Микола Шершун повернувся на депутатські хліби

Ще не так давно опозиція критикувала депутатів-сумісників. Стріли метали і на адресу голови Державного комітету лісового господарства України Миколи Шершуна (на знімку), якого було обрано до парламенту за списками Народної партії. Але днями народний депутат Микола Шершун під час прес-конференції на Рівненщині заявив, що повертається на роботу до Верховної Ради.

Журналісти поцікавилися причиною такого рішення і що спонукало М. Шершуна залишити посаду голови Державного комітету лісового господарства України.

— У лісовій галузі я пропрацював довгі роки, знаю її проблеми не зі слів. Чітко уявляю, що потрібно зробити для подальшого розвитку лісового господарства, збереження і примноження лісів, — сказав Микола Шершун. — Моя позиція, до речі, підтримана Президентом України при призначенні мене головою Держкомлісгоспу, полягає в тому, щоб передати всі ліси на території України у підпорядкування Держкомлісгоспу, щоб проблеми лісового господарства вирішувати в комплексі. І раптом — ліси України переходять у підпорядкування міністра АПК, що практично заперечує моє бачення розвитку лісової галузі. Звісно, працювати в форматі, у якому себе не бачиш, безперспективно. Тому написав заяву про звільнення за власним бажанням.

У Верховній Раді народний депутат працює на посаді першого заступника голови Комітету з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи,

тож сподівається, що «має велике поле для роботи і дуже знадобиться досвід роботи в лісовій галузі». Свого часу М. Шершун був автором Закону України «Про бурштин», котрий дуже актуальний для Рівненщини, яка потерпає від нелегальних старателів «сонячного каменю». На запитання, яка доля цього Закону, парламентарій відповів: «На жаль, Закон «Про бурштин», автором якого я є, так і не набув чинності, хоча Верховна Рада його підтримала. Вето Президента на цей закон для мене стало несподіванкою. Адже закон набрав чимало голосів на свою підтримку у Верховній Раді. Ми доопрацювали його в Комітеті, і врахували всі зауваження. На мою думку, це було вето не Президента, а його оточення. Бо глава держави зацікавлений у тому, щоб навести лад у питанні легального видобутку бурштину. Адже ми пропонуємо вивести бурштин з переліку коштовного каміння і врегулювати його видобуток. Тому сподіваюся, що найближчим часом ця проблема таки знайде законодавче вирішення. Адже це — легалізація заробітку багатьох людей, додаткове наповнення бюджету, створення нових робочих

місць, збереження природи у місцях видобутку, оскільки орендарі копалинь після вичерпання ресурсу бурштину зобов'язані провести рекультивувальні роботи».

Чому, очолюючи Державний комітет лісового господарства, Микола Шершун водночас зберігав депутатський мандат? Це була перестраховка? — поцікавилася в Миколи Харитонівна. «Не належу до людей, які надто перестраховуються, — відповів він. — Зрештою, це за-

питання навіть не до мене. Бо коли я прийшов у Державний комітет лісового господарства, відразу написав заяву про те, що відмовляюся від депутатської зарплати. Інша моя заява була до Регламентного комітету і фракції у Верховній Раді про складання депутатських повноважень. Заяву написав вчасно і, як належить, чекав рішення Регламентного комітету. До речі, навіть коли обіймав посаду в Державному комітеті лісового господарства, я продовжував свою депутатську діяльність. Адже люди зверталися до мене по допомогу. Так само продовжував допомагати з газифікацією населених пунктів Рівненщини, бо добре розумію суспільну важливість цього питання, зокрема, доклав чимало зусиль для газифікації села Суськ Костопільського району. Мої приймальні постійно працювали і працюють. Тому з упевненістю можу сказати, що депутатської діяльності я не переривав».

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

Пекарі залишилися без дешевого борошна Аграрного фонду, а тому прогнозують, що перехід на закупівлю цієї сировини за ринковими цінами може призвести до подорожчання хліба в середньому на 20 відсотків (*proUA*)

СБУ нині займається екстрадицією з Німеччини депутата Київради Олексія ЄВЛАХА, якого звинувачують у завданні збитків на 10 млн. грн. (*УНІАН*)

У НОМЕР

► [ДОНЕЦЬКА ОБЛАСТЬ](#)

Смертельний випадок у мартенівському цеху

Спеціально створена комісія розслідує причини та обставини групового нещасного випадку в мартенівському цеху Маріупольського металургійного комбінату імені Ілліча. Аварія сталася під час заміни газового пальника мартенівської печі. **Як розповіли «Голосу України» в Донецькому територіальному управлінні Держгірпромнагляду**, викидом полум'я травмовано трьох працівників, один із них помер, інші госпіталізовані до опікового відділення міської лікарні. Імовірною причиною нещасного випадку називають організаційну: люди не були виведені із небезпечної зони під час запуску обладнання.

Ліна КУЩ.

► [ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ](#)

Метробудівці написали листа Президенту

Колектив БАТ «Дніпрометробуд» звернувся з відкритим листом до Віктора Януковича з проханням вжити заходів для врегулювання ситуації. Торік вони виконали робіт на другій пусковій ділянці першої черги будівництва метро майже на 14 млн. грн., при цьому не отримавши фінансування. Відомо, що згідно з дорученням Президента Кабмін виділив Мінтрансу 20 млн. грн. для розвитку та будівництва метрополітену у Дніпропетровську. Однак гроші так і не надійшли. Відтак, заробітну плату працівникам підприємства за 2010 рік не виплатили, відрахування до Пенсійного фонду та інші обов'язкові платежі, відповідно, не здійснювалися. Тож метробудівці просять Президента втрутитися.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

► [ЛУГАНСЬК](#)

Робітники виявилися бранцями бункера

На гірничозбагачувальній фабриці «Луганська» стався груповий нещасний випадок, у результаті якого двоє працівників травмовано, один з них — смертельно. За інформацією теруправління Держгірпромнагляду по області, під час зачищення стінок поверхневого вантажо-складського бункера від налиплого дрібного концентрату обвалилося вугілля. У цей момент усередині бункера виконували роботи вантажник і машиніст вагоноперекидача. 44-річний вантажник загинув, а 34-річного робітника з невеликими синцями й забитими місцями вдалося вчасно витягти з-під завалу. Комісія, створена фахівцями Луганського теруправління Держгірпромнагляду по Луганській області, почала розслідування обставин нещасного випадку на фабриці.

Алла АНТИПОВА.

► [ВОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ](#)

Дітям-сиротам — побутову техніку

Уже вшосте в області відбувся благодійний телемарафон «Бог багатий милосердям». У середу з 9-ї до 18-ї години його транслювали по каналу «Нова Волинь». В акції взяли участь представники усіх церков і релігійних конфесій, які входять у Волинську раду церков, керівники області, міста Луцька, підприємств і організацій, бізнесмени, художні колективи області. Зібрані під час телемарафону гроші підуть на підтримку дітей-сиріт, одиноких та багатодітних батьків, інших нужденних. Вирішено, що цього разу допомога надаватиметься побутовою електротехнікою, що виключить нецільове використання зібраних коштів.

Микола ЯКИМЕНКО.

У Вінниці смачно їли і роздавали безплатні обійми

Четвертий рік поспіль у Вінниці біля головної ялинки організовують фестивалі української кухні. «Цього року ми трохи змінили формат свята, — каже начальник Вінницького міського управління торгівлі Сергій Кудлаєнко. — Якщо раніше проводили фестивалі однієї страви — у нас були фестивалі борщу, вареників, м'яса, то нині представили страви різдвяні».

Учасники й гості фестивалю скуштували більше тридцяти страв (**на знімку**) подільської кухні. Ціни на них були дешевші, ніж у будь-якому закладі харчування. Безкоштовно пропонували досхочу наїстися переможцям конкурсів на швидке поїдання борщу, пиріжків та вареників.

Усі страви, представлені на фестивалі, готували протягом одного дня. Найсмачнішим визнали смажене порося, приготоване кухарем Тетяною Шевчук:

— Родзинка страви у тому, що поросятко нафаршироване гречаною кашею з додаванням цибулі, фаршу та яєць, — каже пані Тетяна. — Запікали при температурі двісті градусів. Але перед тим порося вимочували протягом двох годин, натерли сіллю з перцем, нафарширували, у печі тримали більше двох годин.

Та цими днями у Вінниці не лише досхочу їли, а й пропонували безкоштовно обійнятися. В один зі святкових днів п'ятеро вінницьких школярок прийшли у сквер імені Козицького у центрі міста з плакатами: «Хочеш обнятися?», «Обійми мене», «Обійму безкоштовно».

— Навіть у дні свят на вулицях багато похмурих людей, — каже восьмикласниця Аліна. — Ось ми й вирішили у такий спосіб поліпшити вінничанам настрій. Насамперед підходили до сумних, заклопотаних, зажурених, і пропонували на мить обнятися.

Вінничани по-різному реагували на пропозиції зграйки дівчаток. Жінки старшого віку не приховували невдоволення, а сімейні пари були більш контактними. Дехто підтримував школярок добрим словом, мовляв, які молодці, що не залишаються байдужими до інших.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

Учені-аграрії розтринькали мільйони гривень

Одеські вчені-аграрії розтринькали 7,6 мільйона гривень. Такий висновок перевірки фінансово-господарської діяльності Селекційно-генетичного інституту через фінансові порушення зазнало збитків у розмірі 50 тисяч гривень.

Одеські вчені-аграрії розтринькали 7,6 мільйона гривень. Такий висновок перевірки фінансово-господарської діяльності Селекційно-генетичного інституту через фінансові порушення зазнало збитків у розмірі 50 тисяч гривень.

Основна причина фінансових порушень — здійснення держзакупівель без проведення тендерних процедур. Про факти порушень поінформовано Біляївську міжрайонну прокуратуру, що

після вивчення матеріалів перевірки КРУ ухвалить рішення про заходи, яких буде вжито.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеська область.

Колишньому партизану подарували... квартиру

На Різдвяну казку схожа історія з врученням ключів від квартири для колишнього партизана-підпільника, інваліда Великої Вітчизняної війни 80-річного Василя Хімича з Тульчина на Вінниччині. Житло ветерану придбала місцева влада у рамках реалізації програми створення належних житлово-побутових умов для інвалідів першої групи.

Тривалий час ветеран винаймав житло, а протягом останніх чотирьох років тулився в тісному помешканні рідної сестри. У її невеликому будиночку відсутні комунальні зручності.

Раніше чоловік мешкав разом з другою дружиною у її квартирі. Однак жінка не прописала його на свою житлову площу, а після смерті дружини її діти продали житло, залишивши Василя Хімича на схилі літ без даху над головою.

— Василь Іванович Хімич — шанована людина, — каже заступник міського голови Тульчина Людмила Добровольська. — Житло для нього придбали в центрі міста. Тепер йому належить половина приватного будинку. Приміщення газифіковане, є гаряча вода, ванна, туалет, а у дворі — господарські споруди.

Вл. інф.

Батарей стали холодними

Два міські «спальні» райони — масиви Котовського й Таїрова, в яких проживає 600 тисяч осіб, залишилися без тепла: батареї стали холодними, зникла гаряча вода. Причина масових відключень невідома, оскільки у комунальному підприємстві «Теплопостачання міста Одеси» відключено всі телефони чергових і аварійних служб, а працівники котелень, які подають тепло, заявляють, що газ відключено через борги населення. Керівництво міста також не інформує населення про причини зникнення тепла: міський голова Олексій Костусєв перебуває у відпустці, а його заступники не роз'яснюють жителям ситуацію.

За відомостями комунальників, борг населення при прямих розрахунках перед КП «Теплопостачання міста Одеси» становить 125 мільйонів гривень, а рівень оплати за газ дорівнює 37 відсоткам.

Вл. інф.

Розв'язують проблеми за допомогою всеукраїнського конкурсу

За результатами Всеукраїнського конкурсу проектів та програм розвитку місцевого самоврядування 2010 року проект Конотопської міської ради «Розробка та впровадження системи раціонального використання енергоресурсів» став переможцем. Ним, зокрема, передбачено впровадження комплексу заходів, спрямованих на енергозбереження тепла, енергоресурсів, води.

На реалізацію проекту місто отримає грант — понад 452 тисячі гривень від Фонду сприяння розвитку місцевого самоврядування. Ще 217 тисяч гривень виділить для нього місто.

До речі, це вже третя перемога конотопчан у всеукраїнських конкурсах соціально-економічного напрямку. Так, у 2005 році перше місце в них виборов їхній проект «Розробка та впровадження інноваційного механізму ціноутворення в процесі реформування житлово-комунального господарства», а в 2006-му — проект «Організація ефективної системи надання соціальних послуг та обслуговування за місцем проживання інвалідів та самотніх осіб похилого віку».

Владислав ЖМУРКОВ.

Сумська область.

Фото Віктора СКРИПНИКА.

Танці на майдані

На Вічевому майдані Івано-Франківська сьогодні будуть танці. Обласна громадська організація «Молодіжний союз Наша Україна» влаштовує тут українську дискотеку.

Відомі гурти виконуватимуть сучасну вітчизняну музику, під яку іванофранківці зможуть і потанцювати, і повеселитися. Подібну дискотеку під відкритим небом молоді активісти вперше провели у 2007 році. А у Різдвяні свята вирішили знову створити людям гарний настрій.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківськ.

ФОТОФАКТ

Фото Олени НІКОЛАЄВИЧ (Українформ).

У Львові відбувається виставка «Місто ангелів», на якій представлено творчі різдвяні роботи дітей, що перебувають у лікарнях міста. За благодійні пожертвування, зібрані під час виставки, придбають два блоки для хіміотерапії для обласної дитячої клінічної лікарні.

► **ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСТЬ**

**Видано припис:
закрити автодорогу
Ясіня—Драгобрат**

Управління облМНС видало припис на закриття автодороги Ясіня—Драгобрат у Рахівському районі, який мають увести в дію 15 березня.

Таке рішення — результат позапланової комплексної перевірки технічного стану автошляху. Встановлено, що голова Ясінянської селищної ради недостатньо приділяє уваги виконанню державних нормативних актів у сфері цивільного захисту та техногенної безпеки: не створені належні умови руху транспорту та пішоходів, на автодорозі відсутні протизсувні, протиповеневі, протиселеві, протилавинні, протиерозійні інженерні споруди спеціального призначення. Комісія міністерства зазначила, що роботи із зимового утримання дороги проведені у неповному обсязі. А як відомо, гори, тим паче на автошляхах з такою інтенсивністю проїзду, жартів не визнають.

Василь НИТКА.

► **РІВНЕНСЬКА ОБЛАСТЬ**

Бої без правил на перерві

У бійці, яку вчинили на перерві старшокласники школи у селі Новоукраїнка Млинівського району, нині розбираються слідчі.

Конфлікт стався між 16-річною Діаною та 14-Наталією. Бійку школярки зчинили у коридорі школи під час перерви. Діана била Наталію руками в голову та ногами по тілу, після чого стала шарпати її за волосся, поваливши на підлогу. Відтак молодшій дівчині знадобилася медична допомога. Найприкріше у цій ситуації те, що учні школи не зупинили дівчат, — навпаки, бійку знімали на відеокамеру мобільного телефону. За фактом хуліганства правоохоронці порушили кримінальну справу.

Втім, бійки між дівчатами на цьому не закінчилися — через місяць у Млинівській районній міліції надійшла повторна заява, фігурантами у якій були ті ж учениці. Слідство у цій справі триває.

Олександра ЮРКОВА.

Одні пікетують ізолятор, інші збирають кошти на нового Сталіна

Тільки після того як батьки Юрія Гудименка заявили в міліцію про зникнення їхнього сина, їм повідомили, що місце його перебування — ізолятор тимчасового утримання міліцейського відомства. Статус Юрія, заступника голови обласної організації ВО «Свобода», якого відвезли до відділку для 14-годинної «добровільної бесіди» з дому вже через годину після вибуху, — «затриманий».

До речі, як і раніше, жодних повідомлень з цього приводу на офіційному сайті Центру громадських зв'язків не з'явилося (як і детальних роз'яснень телефоном). Тому доводиться лише здогадуватися, з яких причин Юрій Гудименко в ІТУ. Оскільки справу про вибух пам'ятника Сталіну 1 січня передано до СБУ, то виходить, що його затримано у справі відпилювання пам'ятникові голови, що сталося 28 грудня.

Однопартійці Юрія провели кількогадинне пікетування ізолятора (**на знімку**), де він перебуває, з досить радикальними гаслами. Найтолерантніше серед них таке: «1937 рік — повернення?». Водночас запорізькі ветерани та алано-осетинська діаспора в Запорізькій області почали збір коштів вже на новий пам'ятник. У заяві згаданої діаспори йдеться про «великого

Фото Дмитра СМОЛЬЧЕНКА (Укрінформ).

генералісимуса» і шлються прокльони на адресу «монстрів і негідників». Як бачимо, у питанні вибуху, з вельми цікавими версіями щодо його виконавців (один тільки віртуальний «Рух 1 січня» чого вартий!),

щонайменше частина суспільства з винними вже остаточно визначилася і вимагає від правоохоронців лише дій.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Запоріжжя.

Держзамовлення скоротити не можна залишити

Де поставить кому Міносвіти?

Чиновники від освіти рекомендують вишам скоротити кількість бюджетних місць майже вдвічі. Лист із «привабливою» пропозицією розіслали ректорам після свят. Час на роздуми — до першого лютого. А поки що зміст послання коментують експерти.

Так, на вчорашній прес-конференції народний депутат від Партії регіонів, член парламентського комітету з питань освіти і науки Максим Луцький наголосив, що рекомендація Міносвіти — цілком «адекватна», зважаючи на те, що кількість випускників загальноосвітніх шкіл порівняно з 2010 роком зменшиться на 42%.

— Це реалії життя, я не бачу в цьому жодної проблеми. Якщо минулого року випускників середньоосвітніх шкіл було 338 тисяч, то цьогоріч їх

вже 192 тисячі, а тому об'єктивно скоротити держзамовлення на 42%, — сказав він.

Депутат також підкреслив, що ділити держзамовлення в ручному режимі ніхто не збирається, мовляв, Міносвіти ще не приймало остаточного рішення щодо скорочення заявки на навчання фахівців, бакалаврів і магістрів у 2011 році на безкоштовній основі.

У свою чергу, колишній міністр освіти і науки Станіслав Ніколаєнко зазначив, що в подальшому країні взагалі треба відмовитися від терміна «дер-

жзамовлення»: «Бо держзамовлення може бути на валянки, м'ясо, молоко, але в жодному разі не на освіту», — пояснив він і одразу додав, що скорочувати бюджетні місця пропорційно до зменшення кількості випускників не можна. На його думку, вистачить 10—15%.

А от перший директор Українського центру оцінювання якості освіти Лілія Гриневич зауважила, що ті кошти, які вивільняються за рахунок демографічного спаду, мають бути спрямовані на розширення доступу до вищої освіти та підвищення її якості.

— Поки що в рекомендаціях від Міносвіти цього немає, наявний простий механічний підхід: на 42% скорочуються випускники, відповідно на 42% — державне замовлення,

— сказала вона. — Тобто у цій ситуації ми можемо говорити про консервацію системи у тому стані, в якому вона є.

До слова, на наміри Міносвіти скоротити держзамовлення у вишах уже відгукнулися студенти — вони готові силою виборювати бюджетні місця. Так, у заяві, надісланій «Голосу України» від студентської профспілки «Пряма дія», зазначено: «Ми вимагаємо повного скасування рекомендації Міносвіти щодо скорочення бюджетних місць. Держзамовлення мусить залишитись на колишньому рівні, не менше. Ми попереджаємо уряд: якщо рішення не буде переглянуто, профспілка готова підняти школярів та їхніх батьків на акції протесту».

Наталія ОВДІЄНКО.

Талановитим — міські стипендії

Двадцять провідних митців та викладачів мистецьких навчальних закладів Хмельницького з нового року отримуватимуть персональні стипендії міської ради. Серед них викладачі дитячої школи мистецтв, музичної школи та училища, керівники народних театрів і танцювальних ансамблів. Стипендії отримають ті майстри, чия творча робота здобула широке визнання і служить збагаченню духовності та примноженню культурних цінностей. Розмір щомісячної винагороди становитиме п'ятдесят відсотків від мінімальної заробітної плати. На ці потреби в міському бюджеті передбачено понад сто тисяч гривень.

Ірина КОЗАК.

Кам'янчанам повернули гроші за неякісні товари

У Кам'янці-Подільському (Хмельницька область) працівники відділу торгівлі та захисту прав споживачів управління економіки розглянули за 2010 рік 226 заяв, скарг та звернень громадян. Найбільше нарікань стосується якості промислових товарів побутового призначення, взуття, одягу, мобільних телефонів.

Людам повернуто кошти за товари неналежної якості — чотири холодильники, три телевізори, два комп'ютери, дві пральні машини, три газові плити, морозильну камеру, відеокамеру, фотоапарат, двері, 10 пар взуття, 15 мобільних телефонів і навіть за металочерепицю. Іншим — здійснено обмін придбаних неякісних на добротні товари. Загалом сума становить майже 46 тисяч гривень, повідомив нашому кореспонденту заступник начальника управління економіки Сергій Цвяк.

Віра ШПИЛЬОВА.

На Маланки влаштували «баль»

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Свято Маланки має давні традиції. Проте, на відміну від різдвяних колядок, ці обряди призабулися. Виправити ситуацію взялося Львівське товариство у Києві, яке запросило гостей на «Баль «Маланки-2011». Львів'яни продемонстрували, як треба відзначати це свято, і влаштували справжній український карнавал. Гуляння тривали до третьої ночі.

На знімку: народний фольклорний ансамбль «Гайвка» (Львівська область) «відгуляв» Маланку.

Польща обурена кінцевим рапортом Міждержавного авіаційного комітету

Польща оговтується після раптового оголошення кінцевого рапорту Міждержавного авіаційного комітету (МАК), у якому фактично не враховано зауваження польської сторони.

Як уже повідомляв «Голос України», 12 січня Міждержавний авіаційний комітет представив кінцевий рапорт щодо вивчення причин катастрофи 10 квітня 2010 року під Смоленськом спецлітака польських ВПС із президентом Польщі та 95 членами делегації на борту. На спеціально скликаний прес-конференції рапорт презентували голова МАК Тетяна Анодіна та керівник технічної комісії МАК Олексій Морозов. Вони назвали п'ять безпосередніх причин катастрофи: неприйняття вчасно рішення про посадку на запасному аеродромі, попри вчасне інформування про погодні умови; зниження висоти польоту, незважаючи на відсутність зорового контакту із наземними об'єктами та всупереч попередженням; відсутність належної реакції та належних дій, які мали бути виконані відповідно до сигналів системи TAWS (система попередження про небезпеку зближення із землею) та перебування нижче мінімально дозвolenого рівня; захід на посадку, незважаючи на відсутність згоди з контрольною вишки; психологічний тиск на пілотів у ході прийняття рішення (мається на увазі присутність у кабіні льотчиків командувача ВПС Польщі генерала Анджея Бласіка).

Постає логічне запитання: запобігти трагедії могли лише на борту спецрейсу, як однозначно стверджують у рапорті МАК? Поляки проти перекладання вини виключно на польських льотчиків. Таку позицію Варшава висловила у грудні 2010 року в зауваженнях до російського (тоді ще проекту) рапорту МАК. Зокрема, у включеній до польських зауважень спеціальній нотатці польського представника при МАК полковника Едмунда Кліха вказується сім невірних команд, поданих екіпажіві президентського ТУ-154М з контрольною вишки аеропорту «Северний». Також вимагалось включити до кінцевого рапорту запис про дії контролерів з вишки та «відповідальних осіб у Москві», які «незважаючи на неодноразові рекомендації керівника польотів, з огляду на погіршення атмосферних умов, направити ТУ-154М на запасний аеродром, наказали службам керування польотами вести літак на посадку». Хоча знали, що умови в аеропорту значно гірші за мінімально допустимі для посадки такого типу літака, а його безпечне приземлення — практично неможливе.

Незважаючи на ці зауваження та проігнорувавши вимогу польського представника «відхилити рапорт у цілому», МАК не побачив помилок у діях контролерів «Северного», а тим більше не згадав у своєму рапорті про їхні консультації з Москвою. Натомість, акредитований при МАК Е. Кліх наполягає на тому, що під психологічним тиском були не тільки пілоти ТУ-154, а й керівник польотів із «Северного», який отримував команди від якогось таємничого генерала з Москви.

Найгостріше критикують рапорт МАК у середовищі польського політикуму. Лідер Права і справедливості (ПіС) Ярослав Качинський, брат загиблого президента, назвав дії МАК «насміханням над Польщею». Для найбільшої опозиційної партії оприлюднення саме такого кінцевого рапорту МАК дає додаткові аргументи на поглиблення нищівної критики правлячої Громадянської платформи (ГП) та прем'єр-міністра Дональда Туска за «добровільну передачу слідства у руки росіян». Фракція ПіС у Сеймі готує проект постанови про «неприйняття рапорту МАК». Про серйозність ситуації може свідчити хоча б той факт, що польський прем'єр перервав свою відпустку, яку проводив за кордоном.

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.

Варшава.

Скорочувати бюджетні місця пропорційно до зменшення кількості випускників не можна

ВЕСЕЛІ ІСТОРІЇ

А лебідь поспішав додому

У цьому селі багато мешканців носять прізвище Мороз. У місцевій школі, хоч там усього 39 учнів, чи не в кожному класі є Морози. До слова, дуже навіть талановиті оці носії суворого прізвища.

— Оля Мороз — здібна художниця, Денис Мороз не раз перемагав у природознавчих конкурсах, — починає перерахунок учителька Ганна Брик.

Серця у людей Велико-го Карабчієва, що в Горо-доцькому районі на Хмельниччині, — дуже теплі. Такими їх зробила місцева природа: ласкаві квіти на Товтрах, що пах-нуть медом, лагідна річка, в якій, щойно потепліє, плюскочуться діти. Узагалі тут більше люблять літо, а не зиму. Не підеш бо по морозу ні на луку, ні до лісу — всюди сніги та за-мети. Борсатися в снігу ніхто не хоче, а лиш не у всякого є, бо то немала розкіш — як для сільської дитини.

Сніжна та морозна пора не дуже подобається ще й деяким мешканцям тутеш-нього ставка. Скільки пам'ятають себе карабчі-ни, селилися на водоймі білі лебеді. Їх усі оберігали й підгодовували. Деякі з них залишалися зимувати. Вочевидь, впевнені були: люди не дадуть їм загину-ти. Цієї зими всього один-красень-птах гойдається на ставевих хвилях ставка. Виявилося, нога у нього поранена.

У селі є ще кілька во-дойм, які підприємці взя-ли в оренду. Хтось із них вирішив забрати лебеда до себе. З добрих міркувань: якщо біла ставка є сто-рож, то є кому птаха шо-разу підгодовувати, а то й обігріти. Пробували навіть будиночок спорудити для нього. Невдячним виявив-ся гордий красень. Поки-нув турботливих та добро-душних, усі принади, яки-ми вони його біля себе пригріти хотіли. Дивляться якось карабчіяни: а білий птах їде собі вулицею, трохи на одну ногу шку-тильгаючи. Їде та й їде. Людей зовсім не боїться. Знає, що в його безкрилих сусідів — добрі серця, не образять. «Куди це він прямує?» — дивувалися люди. Ніколи ніхто раніше не бачив, щоб горді лебеді отак чимчикували. Плава-ли, літали — так, а щоб ходили, долаючи відстань з одного кінця Карабчієва в інший — цього не було. А лебідь дійшов до гро-мадського ставка, де проп-лавав зі своєю зграєю всеньке літо, і поволі сів на воду.

— А може, він, як і лю-ди, знає, що Новий рік найкраще за традицією зу-стрічати вдома, у колі сім'ї?! — вихопилося в когось із школярів.

І хоч жодної родини у білосніжного красеня не було, зате ставок — не чу-жий, а рідний, на ньому крила ціле літо мішніли. А якщо так, значить, саме тут у лебеда і є його рідна до-мівка.

З Новим роком, гордий друже!

Віра ШПИЛЬОВА.

Традиція відзначати Старий Новий рік пов'язана з розходженням на 13 днів юліанського календаря (старого стилю) та григоріанського, за яким зараз живе практично весь світ. У результаті зміни літочислення та розходження календарів і відзначаємо два Нових роки, а в ніч із 13 на 14 січня можемо дозволити собі досвяткувати улюблене свято. А ми пропонуємо вам продовжити насолоджуватися пікантними деталями з приватного життя народних депутатів та їхніх домашніх улюбленців — котів і кроликів, символів нового 2011 року.

Юрій КОСТЕНКО: «Демократії поменшає, а монолітності — побільшає»

— У дитинстві у нас були кролі, ми жили на території робітничого селища при цукровому за-воді, де працював батько. Домашнє господарство було велике, за рахунок чого й виживали. Тради-ційно була і гуска, і качка, і кролики, щоб мати можливість хоч деколи споживати високоякісні білки. Моїм обов'язком у дитинстві було нарвати трави кролям, відколи вона починала пробивати-ся у квітні. Приходив зі школи і перше, що роб-ив, — брав мішечок і йшов шукати траву. А ко-ли народжувалися кролики, це було великою по-дією і втіхою.

Так само традиційно у нас завжди були кіт і собачка. Зараз не-має, бо життя — як у циган — постійно на колесах. Дуже часто вдома нікого не буває, а тваринами треба не тільки тішитися, а й виховувати їх, доглядати.

Новий рік буде дуже складним в плані економічного розвитку, соціальних проблем, які наростатимуть, та внутрішнього протес-ту, який породжується діями влади щодо згортання всього укра-їнського в Україні. Всі ці аспекти — економіка плюс духовне — істотно пригнічуватимуть стан людини. А якщо говорити про по-літику, то також бачу дуже багато різних проблем, пов'язаних, з одного боку, з намаганням владу не просто сконцентрувати, а й зробити монолітним явищем, за якого ні в кого не виникатиме навіть думки про якусь альтернативу. Демократії поменшає, а мо-нолітності побільшає.

Петро ЮЩЕНКО: «Прогнозувати — це гріх»

— Були в мене і коти, і кролів годував, бо жив у селі. Зараз немає. А всі гороскопи — це не наше. У нас є своя глибина культурних традицій і вірувань, навіть якщо взяти дохристиянські, язичницькі, часи, то навіть і там були такі глибини! Вишиванки, пи-санки — це ж фантастичні вироби! А пісенні тради-ції, колядки, що супроводжують Різдво, з'явилися ще задовго до Різдва Христового? В Україні ніколи лю-дина і душа людська не порівнювалася з котом чи з собакою. Що бачив українець на небі? Як говорив Іммануїл Кант, є дві тайни — зоряне небо над голо-вою і світ душі в нас. Один бачить на небі тайну. Кажуть: «А де царство Боже?» — «Як до зірок та ще стільки». А інший бачить у небі кота, і вірить, що куди кіт покладе хвоста, таким і рік видається. Це — тузем-не уявлення, примітивне. І не рекомендую його не тільки дотримувати-ся, а навіть вивчати. Бо це вже знову язичництво.

Щодо очікувань на наступний рік: людині не дано знати завтраш-ній день. Це навіть гріх. Людина повинна жити так, як бажає, навіть якщо бажає прожити тисячу років. Але померти повинна бути готова в будь-який день, секунду. Знати, забігати наперед, робити прогнози, у тому числі й астрологічні, — це не тільки безкультур'я, а й гріх.

Ярослав СУХИЙ: «Обтрусимось і підемо далі ловити мишей»

— Я сам за гороскопом — кіт і кролик. І зараз маємо дома аж трьох котів — котів і дві кицьки. Першого кота знайшла молодша донька на смітни-ку, його викинули, він був весь у всіляких б'яках. Але доки я був у відрядженні в Китаї, його за два тижні виходили. Звати Лапсік, бо в нього білі лап-ки. Другу кицю — Анфісу — підбрала жінка коше-нятком, коли її мало не зжерли собаки. Але те ма-леньке кошенятко, поки я «губернаторствував» у Тернополі, народило нам ще одного.

Характер у котів точно мій — принципіві, напо-легливі й дуже добрі. Враховуючи характер кота чи кролика, можна сподіватися на те, що рік буде щасливим для України, успішним, і всі бі-ди оминуть нас стороною. І навіть якщо щось трапиться, ми, як киця, станемо на лапки, обтрусимось і підемо далі ловити мишей. Кіт легко пристосовується, падає на задні лапи, ще жоден кіт не розбився, пада-ючи. Тому сподіватимемося, що і наступний рік буде нормальним, ви-живемо. Але так економічно сталося, що ми не стільки святкуємо но-вий рік, як те, що пережили ще один рік. Головне — не повторити в 2011-му тих помилок, яких припустилися в 2010-му.

Андрій ПАВЛОВСЬКИЙ: «Буде багато своєрідних речей, які від нас не залежать»

— У мене була чорна кішка Котя. Із тих, про яких кажуть «ходить сама по собі», дуже незалеж-на, але і ласкава. Кажуть, що коти люблять свій дім, а не хазяїв. А вона якраз виділяла серед усіх людей мою дружину, бо вона її найбільше годува-ла. І незважаючи на те, що є певні забобони і пе-рестороги супроти чорних котів, це була дуже доб-ра тваринка. А опинилася вона у нас випадково: ми йшли з дружиною разом із роботи, а біля по-рога наших вхідних дверей сиділо чорненьке ко-шеня. Мабуть, хтось підкинув. Стало його жаль, взяли до себе, і киця прожила в нас 14 років. Головне — не якого кольору кішка, а як її виховують господарі. Коти уособлюють на-самперед незалежність, бо хоча кіт любить своїх господарів та году-вальників, але все робить по-своєму. Тому наступний рік буде непростим, буде багато своєрідних речей, які від нас не залежать.

Володимир БОНДАРЕНКО: «У котів розвинене почуття відповідальності за свої вчинки»

— Коти — унікальні тварини. Колись у нас був ко-тик Шумка, і він не завжди коректно чинив з нашими кидами. Але коли брав його на руки і йшов до мок-рої плями, у нього серце починало битися дуже часто. Коли я проходив повз ту пляму, він заспокоювався. Тоб-то добре розумів, чому я його туди ніс і чим це могло для нього закінчитися. У котів досить роз-винене відчуття відповідальності за свої вчинки. У нашій хаті 16 років жили двоє котиків — Шумка і Джон. Брали Джона як кішечку для Шумки, але ді-ти були малі й не визначили спочатку. А за два тижні я побачив у нього те, що характеризує котика. Але було вже піз-но, всі до нього звикли, і у нас жили два коти, які щовесни влаштовували маленьку «поножовщину». А в інші пе-ріоди жили мирно. Характер у них був різний: якщо хтось випадково ображав Шумку, то Джон накидався на крив-дника. А коли, навпаки, хтось ображав Джона, то Шумка бив Джона.

Зараз у нас живе кіт — онук знаменитого кота Василя (на знімку), який розумівся на картах. Кіт Василь потрапив до нас у холодний вечір. Ніде правди діти, інколи граємо в преферанс з хлопцями, і ось на вулиці — 20 градусів морозу, а я чую тихе нявчання. Відкриваю двері — стоїть гарний рудий кіт із золотими очима і білою грудкою. Я сказав: «Заходь, Рудий!», кіт сів поряд із грубкою, де тріщали дрова. А через деякий час нявкнув і попросився до нас на лаву. Кіт розумів картярську розмову: «віст», «пас» тощо. Але коли мій племінник говорив «мізер» і програвав, то кіт бив хвостом і йшов на три доби з дому.

Колись ми ставили на дачі двері й трошки перед тим «посиділи». І коли оббили двері дерматинном, врзали вічко й почали їх навішувати, вияви-лося, що вічко внизу. Але не хотіло-ся переробляти, тож поставили друге — вгорі. Сусіди запитували: «Для чо-го вічко внизу?». А я казав: «Для ко-та Василя, якщо побачить хорошу кішку — вийде».

І кролів у мене багато. Колись жив кролик, якого звали Реббіт Кузя. Він жив у хаті, щоб відволікти мого ону-ка від комп'ютерних ігор. Реббіт Ку-зя був унікальним — він перегризав усі електричні зарядки до телефонів і одного разу, на жаль, перекусив про-від на 220 вольт... Тож зараз кроля в хаті нема, але у дворі є «етнокультур-ний комплекс», в якому міні-зоопарк і десятків з п'ять кролів (на знімку).

Юліана ШЕВЧУК.

Як можна самим собі «підкласти» кабана

У віддалених військових гарнізо-нах життя таке розмірене, що часто перетікає в нудне. Тому до найбільш затрапезного свята всі готуються заздалегідь, ретельно і «з вогником».

Десять за місяць до 1 січня начальник штабу на зборах офіцерів повідомив, що «від коман-дування надійшли вказівки весело зустріти Новий рік». І виразно подивився на началь-ника гарнізонного клубу.

Капітан негайно скликав широку «військо-ву раду». В процесі обговорення всі дійшли одностайного висновку, що 31 грудня дружи-ни зіпсують геть-чисто: змусять до блиску прибрати квартиру, потім години на три «заб-риють» у «наряд по кухні» — стругати інгреді-єнти на «Олів'є» та інші неодмінні атрибути новорічного столу. А то ще, чого доброго, до

бою курантів взагалі «сухий закон» установ-лять. Настрій у присутніх, зрозуміло, вже не налаштовував на фонтанування святкових ідей...

Вихід із становища знайшов начальник клубу: «Який у нас рік настає? Зайця? Отже, до святкового столу належить що? Правильно — дичина!!! Отож ідемо на полювання. Орга-нізацію й керівництво заходом беру на себе. Записую бажанчих».

Через день до списку себе внесли всі офі-цери гарнізону, кому в новорічну ніч не «ви-явили високу довіру» нести службу в наряді або караулі. Навіть ті, в кого не те що мислив-ської рушниці зроду-віку не було — затрапез-ної вудки з одним гачком!

Задовго до світанку 31 грудня караван вій-ськових автомобілів перетнув межу мислив-ського господарства. Тут єгер виписав путівки на відстріл одного кабана, однієї козулі, кіль-кох зайців.

Військові мисливці служили в авіації. Для регламентних і ремонтних робіт на авіа- і

просто техніці видають технічний спирт, який усі називають «шилом». Цього самого «шила» у мисливців було достатньо. Насамперед ви-пили за прибуття. Не гаючись — за мислив-ські ліцензії. Тут-таки за вдале полювання. За перший постріл. За здоров'я гостинного єге-ря. За упокій: кабана, козулі, зайця, лисиці...

До початку власне процесу полювання єгер, не звичний до такого темпу і, що важли-віше, до міцності та якості військового «ши-ла», мав вигляд трохи стомлений. Керівник колективу військових мисливців подумав, що дозволених на ліцензією одного кабана й од-нієї козулі на всі родини гарнізону «обмаль буде». І вирішив пильність єгеря притупити остаточно: «Ще по маленькій — і підемо по-лювати».

Не розрахувавши своїх сил, єгер після чер-гової «маленької» приліг. Просто в сніг. Його, уже похропуючого, знайшов один із офіцерів і без зайвого галасу завантажив до утепленого кузова штабного ГАЗ-66 — у переднорічно-му лісі з морозом жарту потані.

Пухнасті радощі

Дитяча мрія про власну кролеферму має здійснитися!

НА ЖИТТЄВИХ ПЕРЕХРЕСТЯХ

Невеличка хатинка, до якої тридцятирічну Галину Рудик із села Котиківки Городенківського району впустили на помешкання добрі люди, має всього одну кімнату. Вона слугує їй та двом діточкам і за кухню, й за спальню та вітальню, та ще ж доводиться зберігати тут усе нажите добро, а навіть корм для кількох кроликів та кози. Із домашньої живності мають ще трьох котиків, які пригрілися біля грубки та муркотять щось собі тихесенько. Молода жінка, незважаючи на слабість і біль у ногах, знаходить у собі сили приголубити пухнастиків та напоїти їх молоком. А далі, набравши качанів кукурудзи, збирається надвір: треба нагодувати кролів. Для їх утримання до хатньої стіни прилаштовано кілька кліток. Галина примовляє до кожного звірятка й бідкається, що було би їх більше, та якось украли: загорожі обійстя не має.

Доле-доленько, зла мачухо

Спостерігаю за тендітною молодичкою й думаю, звідки-то сили беруться в неї на ці добрі слова, усмішку, доброзичливість, адже життя не милувало її ніколи. Пригадую, ще школяркою вона бігала до мене на гурток до Будинку школяра, цікавлячись і шиттям, і декоративно-ужитковим мистецтвом. А потім я не бачила її з десяток років. Та навесні Галина Рудик із дванадцятирічним Володею та молодшою на два роки Христинкою оселилися неподалік, тож іноді бачила, як поралася жінка на городі чи в невеликому квітнику, а то й сусідам допомагала. До її дітей часто приходять друзі, а щедря господиня іноді пригощає, чим має, малечу. Згодом дізналася, що самій Галині живеться несолодко: розійшлася з чоловіком-п'яничкою, син хворіє на епілепсію, із дефектом міжшлуночнової перетинки серця народилася дочка, її оперували в столичній клініці імені Миколи Амосова. Обоє дітей мають статус інвалідів, але донедавна Галина навіть не брала на них соціальну допомогу: не мала реєстрації. Та знайшлася одна добра людина, яка прописала Рудиків до своєї хати, то нині хоч якась ко-

одежиною. Це ж, подумає читач, сиротина бідна... Та ба! Має Галина рідну неньку та ще й бабусю, але не пригріли її вдома, хоч мешкають неподалік. Каменем спотикання свого часу став... Володя, якого рідні не радили народжувати. Про те, що на світ з'явиться ще одне маля, мама дізналася аж після народження Христинки: боялася Галя, що знов заборонять народжувати. Не допомагали доглядати малих, не визнають доньчиних діточок і тепер. А їм би так здалася опіка рідних, бо мама-одиначка ось і сама прислабла: медики підозрівають у неї розсіяний склероз.

А Христинка дитину знайшла

Галя потупила погляд, шойно я запитала про рідну неньку: каже, що бачаться іноді, але не хоче та з донькою спілкуватися. Не має зла на маму, все ще сподівається на її любов.

— Я би нізачо так не повелася зі своїми діточками, — додає, — хоч мені не раз радили віддати їх до інтернату. Тож якось така пригода трапилася: я їхала з півторарічною Христинкою в автобусі, попросили водія зупинити на хвилику, а вона зачула якийсь шум неподалік. Не повірите: у смітнику було замотане немовля... Всі пасажири виходили дивитися, забрали то маля до дитбудинку. То я й досі думаю собі про ту горе-мamu...

Галя замислюється й далі мовить, що давала собі раду з малими, то й тепер не пропаде: «Вони ж у мене здібні: і в школі добре

вчаться, й музичну відвідують. Та ще різноманітні гуртки: я для них нічого не жалю».

Хвостаті спогади...

Молода жінка кроликів торік на прохання дітей завела. Розповідає, що завжди мріяла мати цих пухнастих звірят, що заклався в пам'яті невідьзвідки один епізод, як маленькою голубила їх. Відтоді теплі спогади дитинства в неї пов'язуються саме з кроликами, хоч мама ніколи не хотіла купити доньці бодай одне звірєня: «Я все думала: ось виросту, то придбаю. Щоправда, нема наразі належних умов, але й так радію, що мої кроленята ростуть здоровими, навіть літня пошесть не завадила. Ми їх тоді випускали паситися на город: переживали, чи не розбіжаться, але діти доглядали. А якось одне біленьке маленьке кроленя я вкинула до мішка та понесла до сусіда, щоб забити: вухастого вже почала вражати хвороба. Христинка помітила, як щось ворухнеться в тому пакунку, та так плакала! Дивлюсь: сльози, як горох, котяться... Нехай, ду-

маю, випущу серед грядок, що вже буде! Вижили всі наші кролики! Діти годували: то листя акації наламають, то люцерни нарвуть. Тепер же даємо моркву, картоплю, сіно, овес».

І «кролячі» плани

Жінка ділиться принагідно сподіванням, що їхню сім'ю, може, візьме під свою опіку відомий дитячий благодійний фонд, представництво якого

Теплі спогади дитинства в неї пов'язуються саме з кроликами, хоч мама ніколи не хотіла купити доньці бодай одне звірєня.

відкрито в Городенківському районі. Мама й діти так би хотіли коштів на придбання кліток та породистих кролів. Невже здійсниться дитяча мрія Галини Рудик (**на знімку**)? Чи сприятиме тому цей рік Кроля?

Людмила СТРАЖНИК.
Івано-Франківська область.
Фото автора.

У теплому приміщенні й при хорошому світлі лікар установив, що поранень або бодай подряпин на тілі цивільного егеря немає й не було, але запах, характерний після вживання «шила», досить виразний. Флакончик з нашатирним спиртом, піднесений до носа «вбитого», розставив останні крапки в трагікомічній історії передноворічного полювання... Точніше, коми. Адже був ще усний наказ командира частини — начальникові клубу: «Товаришу старший лейтенант! негайно привести одяг егеря в порядок, людину особисто супроводити до місця проживання, родині пояснити причину затримки! Про виконання доповісти через три години!». Варто зазначити, що командир добре знав: до мисливського господарства, де був будинок егеря, від військової частини кілометрів двісті лісових доріг.

Останньою крапкою в цій пригоді «під ялинку» був лист, якого егер надіслав на ім'я командира частини напередодні Різдва: «Поясніть своїм підлеглим, що грішно бути нечесними й убивати більше звірів, аніж було куплено ліцензій. За свій обман вони себе покарали — в страхові й хвилюваннях зустріли Новий рік. Я на них зла не тримаю. Моя дружина — теж».

Микола МАГДИЧ.

ВЕСЕЛІ ІСТОРІЇ

Ялинка на Трухановому острові

...Мостами над Дніпром раз у раз проносилися поїзди метро, схожі на блискучі ялинкові гірлянди. Люди, що сиділи у вагонах, бачили в вечоровій синяві темні обриси Труханового острова, який ледве мрів у глибоких снігах. І нікому й на думку не спадало, що там також починалося веселе святкування. Туди збиралися голуби, синиці, дикі качки, дворові собаки й коти, старі покинуті ляльки, іграшкові зайці й ведмедики. Пристрибав і справжній заєць.

— Ось і ми! Ось і ми! — зацвірінчали горобі й повсідалися довкола ялинки, що росла серед верболозів.

— От і добре, хутчіш берімося до праці, — сказали їм ляльки й почали прибирати ялинку.

Але не скляними іграшками, як це роблять люди. На гілочках ляльки почіпляли невеличкі яблучка, горіхи, бублики, моркву, повні насіння кружала соняшників, білі шматочки сала, а на саму верхівку — оранжевий місяць із скибки гарбуза. Далі прилетіли снігурі й примостилися на гіллі, мов святкові червоні кульки.

— Як гарно! — заплескали ляльки своїми маленькими долоньками. — Соняшник для горобців, бублики для голубів, горіхи любить тітка ворона, а зайчикові буде морква. Є гостинці для всіх!

Випало й мені прибирати ялинку для синиць та зайців, про яку я просто не могла не написати казки (уривок з неї я шойно наведу). Багато років тому, коли ми з чоловіком, закінчивши вузи, перебралися до Києва, наші киявські друзі Тетяна і Богдан Островські прилучили нас до гурту молодих митців, що дуже цікаво відзначали прихід Нового року: на природі, на Трухановому острові. В ті часи було в цьому дещо протестне: не дивитися совковий «голубий вогник» по телевізору, а співати споконвічні щедрівки; не рубати ялинку, а прибирати живу, на корені, якій наше святкування нічим не шкодило.

Звідтоді 31 грудня ми незмінно збираємося біля філармонії, щоб гуртом рушити на дніпровський острів на своє вже традиційне прибирання живої ялинки. Рушаємо ще засвітло, дорогою годуємо диких качок, що плавають під Пішохідним мостом або далі, на затоці. Потім вибираємо ялинку. Багато років ми прикрашали одну й ту ж, але вона виростає, і ми вже не дістаємо до її гілок. Тож шукаємо юну зелену красуню, густу, крислату, в мальовничому місці.

Прикраси в нас також особливі, про що читачі вже, мабуть, здогадалися: ніякого скла чи пластику, тільки природні речі, якими зможуть поживитися мешканці Труханового острова. Виняток становлять хіба що цукерки — гостинець для якого-небудь заблуканого рибалки чи «моржа». І якими ж несподіваними бувають ці прикраси! Кожен старатється приготувати щось особливе, придумати щось нове — хоч премію встановлює за найоригінальнші оздобу!

Розпалюємо вогнище, розкладаємо частування — скромне, бо більшість наших друзів дотримуються передріздвяного посту (і це ще одна причина, чому ми тут, на острові, а не за пишними столами вдома). А навколо ніч, темне зимове небо; крізь верболози, за Дніпром, світиться Київ, спалахи святого феєрверка — в блакитній імлі, на другому березі, наче в іншій епосі. Магія зимової ночі, засніжений острів (або й не засніжений — тоді він гостро пахне вологою землею, злежаним опалим листям, хвоею й верболозами) — все це якнайкраще пасує до новорічного настрою, до того очікування дива, яке живе не тільки в дітях.

ЗАКІНЧЕННЯ НА 11-Й СТОР.

Повчальна історія про те, чому не можна рік починати з обману

Мисливська удача того дня була на боці військових: підстрелили трьох величезних сікачів, кількох дорослих самців козулі, лисицю «на комір дружині командира», десятка півтора зайців і стільки само фазанів. Всю здобич завантажили в штабний ГАЗ-66 — щоб туші не задубіли на морозі, адже «дичина» мала потрапити на стіл до опівночі ще сьогодні.

Зимова засніжена дорога в темряві «з'їла» часу більше, ніж передбачали. В гарнізон мисливці потрапили ближче до десятої вечора. Поки доповіли командирові про прибуття, поки здали черговому по частині зброю, поки організували розвантаження здобичі та її справедливий (за субординацією, звісно) поділ, час наблизився до двадцяти трьох. Кожен, хто одержав належне, поспішав швидше піти додому. Серед шасливиків, які встигли принести «дичину» до бою курантів, виявився жалісливий офіцер, котрий урятував егеря від обмороження.

Раптом з КУНГа штабного ГАЗ-66 кулею влетів солдат, якому поставили завдання розвантажувати мисливські трофеї: «Там... Там... Труп...». Офіцери, піднявшись у кузов, побачили на підлозі залитого кров'ю егеря. Фінальну сцену з «Ревізора» перервав своїм несамовитим криком капітан — ідейний натхненник і практичний організатор мисливської вилазки: «Лікаря!!!».

Поки знайшли начальника медсанчастини, поки він повірив у те, що це не розіграш, поки зібрав відповідний інструмент, поки прибіг на місце пригоди — минуло ще майже півгодини. Військлікар, обстеживши в темряві кузова тіло, виніс вердикт: «Живий! Але, судячи з кількості крові, поранення дуже серйозне. Швидко на носилки — і до санчастини!».

Командирові частини, який сидів у сімейному колі за святковим столом із чаркою в руці, про пригоду начальника клубу доповідав о двадцять третій п'ятдесят п'ять. Разом помчали в санчастину.

Грішно бути нечесними й убивати більше звірів, аніж було куплено ліцензій

ВЕСЕЛІ ІСТОРІЇ

Таємниці болгарських ченців

Різні народи здавна виготовляли і виготовляють міцні спиртні напої в домашніх умовах. У більшості країн держава встановила монополію на виробництво алкоголю. В Болгарії в різні часи також намагалися це зробити, але номер не проходив. Після вступу країни до ЄС співтовариство спробувало нав'язати Болгарії свої правила у виготовленні домашніх напоїв. Але вони не прижилися в країні, де ставлення до ракії (виноградної горілки) особливе.

Ракія незмінно присутня на столі кожної болгарської родини в будні та свята. Вона обов'язкова частина меню і таких свят, як Різдво та Новий рік. У Болгарії ракію роблять насамперед з винограду, абрикосів і слив. Є й інші види — грушева, вишнева, малинова, персикова, інжирова. Деякі її види витримують у дубових бочках, щоб надати напою більш м'якого смаку і золотавого кольору. Взимку в багатьох місцях ракію п'ють підігрітою, додаючи до неї мед або цукор, корицю та інші прянощі. Вона не тільки зігріває душу, а й приємна на смак.

У багатьох болгарських сім'ях з покоління в покоління передаються і зберігаються сімейні рецепти приготування ракії. Домашнє її виробництво — частина болгарського побуту. Сьогодні немає такої болгарської родини, яка б не мала вдома апарата (в Болгарії його називають казан) для виготовлення ракії. І якщо в нас слово «самогонник» уважається осудливим і має неприємно-кримінальний відтінок, то в Болгарії людей, які варять удома ракію, поважають.

Болгарське національне радіо знайшло в селі Шишенці, що на кордоні із Сербією, 98-річну бабцю Радку Станеву. Скільки вона себе пам'ятає, в їхній домівці завжди ставили на стіл домашню ракію і вино. Секрет приготування ракії вона не приховує.

Купіть виноград, відіжміть його, щоб витік сік. Він повинен перебродити, а потім можна з нього робити ракію. Цукор краще взагалі не додавати. Він штучно підвищує градус напою, а це зовсім не добре. Якщо змішати 7—8 сортів винограду, то вийде дуже приємне на смак вино і найкраща ракія. Можна варити ракію з чорносливу, аличі, яблук та абрикосів. У селі взимку ми дуже любимо робити підігріту ракію перед Різдвом і Новим роком. Тоді у дворі збираються діти, онуки й правнуки. Ми смажимо на вугіллі м'ясо й п'ємо підігріту ракію...

ЗАКІНЧЕННЯ НА 12-Й СТОР.

Різдвяні фантазії на тему дідуха

Яких лише дідухів не представили прикарпатські майстрині на обласний конкурс новорічно-різдвяної атрибутики в Івано-Франківську! «Раніше дідух мав вигляд простого снопа жита чи пшениці. А тепер он що напридумували наші майстрині!», — каже організатор виставки методист науково-методичного центру культури і туризму Прикарпаття Мирослав Левицький.

Подивитися й справді є на що, бо двох однакових дідухів тут не знайдеш. І що вражає — всі майстри свято дотримуються канонів виготовлення традиційного дідуха, в основі якого має бути той-таки сніп, 12 пучків і т. д. Цьогоріч журі найбільше потішив фантазією дідух Наталії Халус із Сваричева Долинського району. Тут поєднано «два в одному»: дідух зроблено у формі різдвяного павука, якого зазвичай виготовляють із соломи. До речі, і минулого року ця майстриня була переможцем такого конкурсу. Пані Наталія — вчитель трудового навчання та образотворчого мистецтва в школі, веде дитячий гурток, тож можна лише порадіти за хлопчиків і дівчаток, які мають такого наставника. А ось мені припали до душі дідухи Любові Плетенко із села Острині Тлумацького району **(на знімку)**. Вони, може, не так вражають фантазією, зате теплі й святкові! Поставиш такого дідуха на стіл — і відчуєш, як разом з ним у хату входять святковий настрій, затишок, мир і злагода.

Вл. інф.

Івано-Франківськ.

Фото Дарини НАЗАРЧУК.

Чарівні торби від Миколая

Що й казати, в ці дні до маєтку святого Миколая в селі Пістинь Косівського району листоноші втоптали добру дорогу. Щодня вони приносять сюди листи з усієї України. Листів — сотні, а святий Миколай — один. Та має багато помічників, які допомагають йому не залишити без уваги жодного дитячого бажання. Що просять діти? Хтось — іграшку чи мобільний телефон, хтось — здоров'я для своєї родини, хтось — щоб мама повернулась із заробітків. Листи бувають дуже серйозні: одна дівчинка надіслала навіть довідку про доходи своєї сім'ї, щоб Миколай переконався, що на подарунок з них не викроїш. А кому хочеться залишитися на свято без подарунка?

І треба одразу сказати, що святий Чудотворець нікого не розчаровує. Бог завжди посилає йому добрих людей, які допомагають дитячим мріям здійснитися. Вони беруть по 2—5 листів і самі стають чудотворцями. А якщо листи все-таки залишаються, то потрапляють на церковну ялинку — тут уже віруючі виявляють своє милосердя і добре серце.

— Листи приходять такі зворушливі, що прочитаєш їх — і ввечері дякуєш Богові за те, що маєш, — зізнається Вікторія Лосюк, начальник відділу рекреації та екологічної освіти Національного природного парку «Гуцульщина», а на громадських засадах — гід маєтку, що розмістився на території Національного природного парку «Гуцульщина».

Чому Миколай вирішив оселитися саме тут? Щоб відповісти на це запитання, пані Вікторія заводить нас до кімнати природи. Площа парку становить близько 32 тисяч гектарів, розповідає вона. Тут є 61 вид рослин і 83 види тварин, які занесено до Червоної книги! Працівники парку вчать любити й охороняти природу. Лише в цьому році вони провели 25 акцій і конкурсів на цю тему. Ось і нині кожна школа району підготувала по 2—3 композиції на новорічно-різдвяний конкурс «Збережемо лісову красуню». Своїми віночками, ікебанами діти показали, як можна прикрасити житло

без шкоди для ялинки. Тож зрозуміло, що в такій аурі парку Миколай почувається дуже комфортно.

Ще в одній кімнаті, яка є свого роду прелюдією до зустрічі з Миколаєм, — музей новорічно-різдвяної іграшки від давнини і до сучасних днів. Серед експонатів — різдвяні листівки столітньої давності та оригінальні новорічні прикраси, що тішили ще наших прабабусь! Працівники парку збирали їх у старожилів, по своїх родинях. І хоч поряд із сучасними іграшками вони видаються старомодними, зате якими теплими! У цій кімнаті на ялинці висить ча-

рівна краса — дзвіночок. Треба загадати якесь бажання і доторкнутися до нього. Якщо дзвіночок подасть голосок — твоє прохання долетіло до неба.

Перед робочим кабінетом святого Миколая діти стають як шовкові. Ще б пак! За столом сидить справжній Миколай — у величному одязі, зі справжньою бородою, добрим очима, спокійний, поважний. У його ролі уже не перший рік працівник парку Віталій Ходан **(на знімку)**, який є дяком у селі Сморда. Каже, що так вжився у свою роль, що навіть рідні діти, яким приніс подарунки, сприйняли його за Чудотворця.

Біля Миколая, який сидить за робочим столом та підписує вітальні листівки дітям, — дві торби. Одна — для пустунів, друга — для слухняних дітей **(на знімку)**. Зрозуміло, з якої торби діти хочуть отримати подарунок. Тому й віршики заздалегідь вчать, пісні розучують, бо подарунок у святого Миколая треба заслжити. Є тут й інші можливості для цього. Скажімо, вирушити в подорож, що має 12 казкових станцій, і на кожній зупинці вибороти призи своїми умінням, кмітливістю, начитаністю, знаннями. Щодо пустунів, то на подвір'ї за ними ганяється чортик Антипко — щоб вручити різочки. Та кому кортити з такою ганьбою додому повертатися? І на це є рада. Біля маєтку горить Миколаєве вогнище, навколо якого — стільчики для 12 чеснот: мудрості, порядності, доброти тощо. Якщо дитина усвідомила свої погані звички і вирішила їх позбутися, то сідає на одне з кріселець і вкидає у полум'я свою різочку. До речі, у тому вогні вже згоріла не одна сотня різочок.

Є ще одна таємнича кімната, куди дітям дозволяють зазирнути, — це опочивальня святого Миколая. Тут навіть ті, хто ще сумнівався, чи є на світі святий Миколай, мусять прикусити язика. Бо все тут справді казкове: і широке ліжко, з-під ковдри якого видно зелену травичку та гриби, і прикрашені сніжинками вікна, і чарівне дзеркало. Але найбільше зацікавлюють три подушки, кожна з яких має своє призначення. Якщо Миколай кладе голову на ту, де намальована церковця, то він розмовляє з Богом. Якщо на ту, де дитина на колінах молиться до Бога, — чує сирітські молитви. Якщо на третю, де дитина тримає в руках ведмедика, — всі дитячі бажання здійснюються.

Усю цю казку для дітей придумали і створили своїм ентузіазмом працівники НПП «Гуцульщина», якими керує людина з добрим серцем і щирою душею Василь Пророчук. Уже кілька років він разом зі своїми працівниками та благодійниками на радість дітворі впроваджує в життя проект «Маєток святого Миколая». Чотири роки живе тут Миколай. Причому не сезонно, як то буває в інших регіонах, а цілорічно. Звичайно, що таку самовіддану працю не можна не помітити. Отож чутки про прикарпатського Миколая дійшли і до Президента України. Він перейнявся долею цього масштабного проекту і нещодавно дав доручення Кабінету Міністрів закласти в державному бюджеті кошти на виготовлення проектно-кошторисної документації розбудови маєтку святого Миколая у Косівському районі — спорудження гуцульського села, спортивно-оздоровчого комплексу, закладів проживання і харчування. І, мабуть, тут теж не обійшлося без святого Чудотворця.

Дарина НАЗАРЧУК.
Івано-Франківська область.
Фото автора.

Свято в монастирі

Життя за стінами Свято-Богоявленського жіночого монастиря, що в місті Кременці на Тернопільщині, тече тихо. Тут свої закони, яких неухильно дотримуються. Псалтир читається без перерви вдень і вночі. Удень — старші за віком сестри, молодші — уночі. Кожна має свою годину, яку не можна проспати.

Розподілено і роботи. Сестри працюють у корівнику (тут є десять корів), займаються рукоділлям, влітку обробляють поле, печуть хліб, вирощують і заготовляють лікарські трави, гриби, пораються на кухні... При монастирі діють недільні школи для дітей і дорослих, у вихідні відкрита монастирська бібліотека.

Монастир розростається. Із новобудов — готель, житловий корпус. Усі господарські роботи — на сестрі-економці Інокентії. Самі розчистили колодязь 42-метрової глибини, який був закиданий сміттям.

Після закриття у 1959 році, сестри повернулися до Свято-Богоявленського монастиря

преподобного Іова Почаївського лише в 1990-му. Їх було п'ятеро, в тому числі й нинішня ігуменя монастиря матінка Маріонілла. Півроку вони жили в соборі, поки їм не віддали частину корпусів. Нині в монастирі 80 сестер. Послушниця Інна, з якою довелося поспілкуватися, прийшла сюди вісім років тому. Вона одеситка, працювала бухгалтером. Мати Інни родом з Почаєва, і дівчину завжди тягнуло у ці святі місця.

Напередодні Різдва нині свят храми монастиря прикрашають ялинками, виставляють вертеп. У трапезній все готово до святої вечері. Кожна із сестер має своє місце, на яке не

може сісти інша. За дзвінком матінки ігумені починається і закінчується трапеза. Буде на столі дванадцять страв чи менше — неважливо. Опісля — короткий перепочинок і нічні служби.

Наприкінці — рецепт смачного і дещо незвичного квасу з вівса, яким із читачами «Голосу України» люб'язно поділилася сестра Тамара (на знімку).

МОНАСТИРСЬКИЙ КВАС. У трилітровий слоїк насипати промитого і очищеного вівса (третину об'єму), залити літром води з трьома столовими ложками цукру. Через добу воду злити і повторити процедуру. Потім налити повний слоїк води з п'ятьма ложками цукру, хай постоїть добу. Влітку процес бродіння пришвидшується, взимку уповільнюється, тому треба пробувати на смак. Квас має бути кисленький, але не в'язкий. На вигляд він дещо мутний. За

смаком додати заварку з кореню цикорію і материнки, розмішати, процідити. Дати настоятися в холодильнику.

Квас має оригінальний смак, а ще він корисний тим, кого турбує підшлункова, се-

лезінка. Влітку щодня у монастирі виготовляють 200—300 літрів такого квасу. Розходиться вмиль.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

Фото автора.

На кухні — добровільні помічниці.

За стінами монастиря — своє життя.

Батюшка піймав злодія на гарячому, але одразу пробачив

У новорічні дні зловмисник із Нікополя пробрався до будинку священнослужителя протоієрея Олександра Єрохіна, настоятеля Свято-Вознесенського храму села Каменського й намагався винести церковне начиння й предмети побуту.

Після богослужіння батюшка разом із матушкою та 17-річною дочкою Лізою повернувся додому й застали там злодія. Коли той почув, що прийшли господарі, то вистрибнув у вікно й почав тікати. Але напереріз зловмисникові кинулися сусіди, яких на підмогу до приїзду міліції покликала дочка настоятеля. Злодія оточили — і сусіди не розгубилися, та й ба-

тюшка виявив неабиякі навички в упійманні злочинця. Адже раніше отець Олександр служив у прикордонних військах на Кушці, а пізніше в Афганістані. Коли знешкоджували грабіжника, той люто пручався й репетував на всю вулицю, щоб його відпустили, бо йому погано від випитого і він хворий на СНІД, і якщо до нього доторкнуться, то обов'язково заразяться. Але

нині народ грамотний пішов. Усі знають, що СНІД через дотики не передається.

Коли приїхали правоохоронці, то під час обшуку в затриманого було виявлено паспорт і посвідчення інваліда III групи. Як з'ясувалося, зловмисником виявився 33-річний Сергій, мешканець Орджонікідзе. Інвалідність одержав, перехворівши на туберкульоз.

Наступного дня після інциденту отець Олександр, як завжди, пішов на службу, а коли приїхав додому, то віконні ґрати й зламані замки в підвал було заварено й відновлено силами сусідів.

А от Сергія, незважаючи на заяву сім'ї Єрохіних, що вони претензій до нього не мають, все-таки відвезли до міліції. Як пояснили правоохоронці, потрібно було зняти відбитки пальців і звірити їх із картотекою щодо інших обкрадених будинків і квартир. Можливо, затриманий має до них безпосередній стосунок.

Олександр КОСЕНКО.
Дніпропетровська область
Фото автора.

УРОЖАЙ — ПІД ЯЛИНКУ

Ходить кавбуз по городу...

Нині важко когось здивувати тим, що пенсіонер із головою поринає в городні клопоти. Город колишнього генерального директора вугільного об'єднання, доктора технічних наук Володимира Мартовицького розташований за тридцять кілометрів від Донецька, в селищі Новотроїцькому. Це батькове обійстя, де минули дитячі та юнацькі роки шахтаря. Разом із дружиною Лідією Павлівною вирощує до двох десятків різновидів овочів та фруктів, яких вистачає родині й близьким на довгу зиму.

Родзинкою стали врожаї кавбуза — гібрида кавуна і гарбуза, насіння якого подарував «домашньому агроному» колега, генеральний директор ТОВ «Укрвуглестач» Володимир Ткачов, теж неабиякий фанат городництва і квітництва. Рекордом став кав-

буз урожаю 2009 року вагою 28 кілограмів, з якого виготовлено близько восьми літрів соку. А влітку 2010-го на городі встановлено новий «рекорд»: вирощено п'ять десятків кавбузів!

Хобі колишнього шахтаря доповнюється й громадською діяльністю: Володимир Мартовицький обіймає посаду одного з керівників Донбаського відділення Міжнародної академії екології та безпеки життєдіяльності, а Володимир Ткачов є членом президії відділення. Тож особистий приклад — найкращий внесок до захисту навколишнього середовища.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

На знімку (зліва направо): Володимир Мартовицький і Володимир Ткачов із незвичайним, рекордним даром городу.

Фото автора

ВЕСЕЛІ ІСТОРІЇ

Заокеанські борщі

Син мого знайомого давно живе за кордоном. А якщо точніше — в США, в Кремнієвій долині. Потрапив туди досить просто. Ні для кого не секрет, що американців завжди приваблювали світлі мізки і працьовиті руки. І збирають вони їх по всьому світові. Нещодавно пересвідчилася сама: в університетських дослідницьких центрах, федеральних лабораторіях зустрічала людей абсолютно всіх національностей, рас і віросповідань.

Але мова не про це. Тепер, коли син добре став на ноги, батьки часто навідуються за океан. Цього літа поїхали ще, щоб допомогти. Син весь час на роботі, а комусь треба наглядати за будівельниками — нащадок зводив новий дім.

Тож зранку Микола, так звали мого приятеля, чекав на будівельну бригаду. І ось до двору під'їхав невеличкий бусик, почали вивантажувати інструменти, матеріали.

«Май нейм із Микола Борщ»,— протягнув руку мій знайомий старшому з бригади і хотів ще демонструвати своє знання англійської, аж раптом бачить, як розпливається у посмішці обличчя незнайомця...

— А мене звуть Богдан Борщ!

Як з'ясувалося потім, ці два українці з таким колоритним козацьким прізвиськом — із різних областей. Один — з Чернігівщини, другий — з Івано-Франківщини, а доля звела обох за океаном.

А мені пригадався мій недавній візит до Штатів. У Сан-Франциско нашу невелику делегацію зустрічав молодий чоловік на ім'я Майкл. Та при першому ж знайомстві з'ясувалося, що він Михайло з Хмельницького. Загалом у Сан-Франциско дуже багато колишніх вихідців із Союзу. Сідаємо в автобус. А в Америці, як відомо, в громадському транспорті їздять переважно пенсіонери. Тож наш товариш одразу ж зауважує:

— Ой, гляньте, а бабусі скрізь однакові — що в нас, що у них...

А тут до нас: «А ви звідки приїхали?» І полилася розмова. Пані Галина розповіла нам, що вона родом із Києва і 16 років тому приїхала працювати нянечкою. Навіть з теплою згадала свого підопічного — хлопчика Мишка з Москви. Тепер, каже, роботу полишила, проте все одно допомагає дітям та онукам. Одне слово, українська бабуса. Бо американські на пенсії зазвичай відпочивають.

Шойно вийшли з автобуса, потрапляє на очі (тут вони друзі, а не вороги!) російсько-грузинський магазин. І на наступну нашу репліку: «Цікаво, що в ньому можна купити?» хтось із-за спини відповідає:

— Усьо, деточка, що хочеш. ... Останнього дня перебування у Бостоні нас запросила на вечерю одна досить велика американська родина. Пригощали, зокрема, і їхнім традиційним яблучним пирогом. Нічого сказати — смачно! Тоді остаточно було розвінчано міф, що там харчуються напівфабрикатами. А коли запитали: «Яка коронна страва українців?», ми всі п'ятеро в один голос вигукнули: «Так це ж борщ!» і почали наперейми переказувати власні рецепти його приготування. Мабуть, це було саме те, чого нам не вистачало в Америці. Хоча насправді, мушу визнати, тамтешні заклади харчування дуже національно різноманітні. А от борщу чомусь скуштувати не довелося. Тож для підприємливих колишніх співвітчизників можу продати бізнес-пропозицію. Попит гарантовано. Та й загалом, хай знають наших! Борщів!

Марина КРИВДА.

Головне — вірити в чудо

Справжня зимова казка ожила у передсвяткові дні неподалік села Верхів Острозького району. Саме там посеред лісу оселилися, щоб здійснити дитячі мрії, Дід Мороз із онучкою Снігуронькою.

У невеличкій, засипаній снігом хатинці при світлі лампадки гість із казки щовечора читає Чарівну книгу (на знімку), в якій упродовж року записував усі бажання хлопчиків та дівчаток, їх пустощі та успіхи. Вранці ж сідає на сани, запряжені прудкими кіньми, і виїжджає назустріч малечі аж до автодороги, щоб діти не заблукали і змогли потрапити в'юнким лісовим шляхом до його зимової оселі. Матимуть там і подарунки, і новорічні розваги, і морально-повчальну бесіду...

— Ідея оживити казку народилася два роки тому, — розповідає менеджер однієї з рівненських туристичних фірм Тетяна Сиротинська. — Зрозуміло, що враження від зустрічі з Дідом Морозом у театрі чи на шкільному святі та в атмосфері зимового лісу навіть порівнювати не варто. Тут він — дійсно справжній. До речі, ніде в Україні нічого схожого більше немає. Це авторський запатентований проєкт нашої туристичної фірми. Допомогло нам у його ре-

алізації державне підприємство «Острозьке лісове господарство», на території базового лісового розсадника якого ми й облаштували хатинку Діда Мороза. А місцеві жителі дали Дідусеві Морозу сани і коней...

За чарівною мрією неподалік села Верхів нині поспішають діти не лише з Рівненщини, а й із сусідньої Волині та інших куточків України. Коли поміж гінких дерев, здіймаючи копитами хуртовину снігу, з'являються запряжені в чарівні сани коні, навіть дорослі зізнаються, що їм перехоплює подих. Ця перша поява Діда Мороза — один із найемоційніших моментів. Та ще більш хвилюються діти, коли настає час заходити до хатинки казкового героя. Спілкуються вони там із дідусем переважно «тет-а-тет», як ось ця дівчинка, що хвалько взяла за руку Дідуса (на знімку). Зрідка слухати бесіду дозволяється тільки батькам. Говорять, так би мовити, про життя. Дідусь Мороз знає, за що похвалити малечу, а за що — пожурити. Однак без подарунків із хатинки ніхто не виходить.

— Дід Мороз є справжнім авторитетом для дітей, — ділиться Тетяна Сиротинська. — Це не залежить навіть від віку. Вірять у казку і шестирічні, і чотирнадцятирічні хлопчики та дівчатка. Неодноразово траплялося, що діти після цієї зустрічі абсолютно зміню-

вали свою поведінку — ставали слухняними та сумлінно вчилися.

Утім, виявляється, не вичерпалася ще віра в казку і в дорослих. Одного разу, розповіла Тетяна Сиротинська, у Верхові сталося так, що й татусь сприйняв усе за дійсність.

— У вас що — дійсно справжній Дід Мороз?! — широко розплющивши від подиву очі, запитав, вийшовши з хатинки, дорослий чоловік. — Бо він про мого сина знає більше, ніж я...

Саме це почула від одного з батьків Тетяна Сиротинська. Виявляється, їхати до Діда Мороза спершу мала мама. Тож тато і не знав, що під час оформлення поїздки вона заповнила спеціальну анкету, де розповіла про характер, вподобання та мрії дитини. Власне, це і є секрет Чарівної книги Дідуса Мороза. Та, зрештою, аж ніяк не важливо, яка частина в цьому належить казці, а яка — кмітливому розуму.

Головне — вірити в чудо і дарувати його оточуючим. І, зрозуміло: чим довше ця віра буде в нашому житті, тим краще. Казка з дитинства зігріватиме буденність дорослого життя, назавжди збереже за собою в душі тихий куточок світла й доброти.

Світлана ТУБІНА,
Олександра ЮРКОВА.
Рівненська область.
Фото Світлани ТУБІНОЇ.

Іван Шовкопляс пропагує шашки

Треба знати Івана Шовкопляса. Зустрічаючи Новий рік, він обов'язково підніме келих шампанського за розвиток шашок в усьому світі в Арабських Еміратах, куди поїхав з важливою міжнародною місією. Робота має бути серйозна — створити в цій країні Федерацію шашок і передати свій досвід роботи.

До Шовкопляса дійшла інформація, що в Еміратах є кілька племен, які активно грають у шашки. А якими саме шашками й в яку конкретно гру — неясно, тільки має з'ясувати. Проте спонукуваний найкращими помислами, Іван Федорович одразу відправив з Луганська в Емірати десять комплектів книжок, годинників і шашок для «гросмейстерів» цих племен, супроводивши свій подарунок побажаннями зустрітися за ігровою дошкою. Тож новорічні канікули Почесний президент Всесвітньої Федерації шашок, суддя міжнародного класу луганчанин Іван Шовкопляс проведе за роботою. До того ж роботою дуже важливою не лише для Федерації, а й особисто для нього самого. Ветеран спорту й затятий пропагандист шашок мріє, щоб його улюблений вид спорту ввійшов до програми Олімпійських ігор. Для цього потрібно, щоб шашки активно культивувалися в 75 країнах світу, а сьогодні Федерації створено лише в 70. Тож роботи має бути багато. Після Арабських Еміратів Шовкопляс із тією самою місією планує відвідати Саудівську Аравію, Єгипет та інші країни.

Так сталося, що Всесвітня федерація шашок, яку кілька років тому очолював Шовкопляс, сьогодні без голови. Чинний президент, яким став представник Голландії, не виніс навантаження й добровільно покинув свій пост. А оскільки Іван Федорович є Почесним президентом цієї структури, то йому сьогодні доводиться виконувати певну роботу. Наприклад, на початку грудня він повернувся з Маямі, де як офіційний представник Всесвітньої Федерації відкривав і закривав Чемпіонат Америки з шашок і водночас — Меморіал Колмана Турія, котрий був нашим співвітчизником. Розповідаючи про цю подію, Іван Федорович не зміг не відзначити таку важливу

для нього деталь: в американців немає того інтересу до шашок, який є у нас в Україні.

— Американці більше уваги приділяють бізнесу, а не духовному розвитку, — ділиться він своїми спостереженнями. — Але навіть той факт, що турнір проводила родина Колмана і що на гру зібралися гросмейстери з колишнього Радянського Союзу, свідчить про те, що наші колишні співвітчизники і в Америці продовжують культивувати цей вид спорту. Хоча, маю зауважити, американська Федерація шашок трохи слабша за нашу українську, незважаючи на те, що до неї входять багато колишніх радянських майстрів. В Америці я зустрів своїх товаришів, гросмейстерів міжнародного класу, з якими колись змагався на 64-клітковій дошці. Вони давно покинули батьківщину й сьогодні живуть за океаном. Багаторазові чемпіони СРСР Михайло Кац і Михайло Корхов, наприклад, сьогодні ведуть заняття в клубі з шашок і шах, вчать грати дітей і дорослих.

Із книжки Михайла Корхова «Шашкова сага», випущеної в 2005 році в Нью-Йорку

«19 серпня 1991 року, у день путчю в Москві, на пероні Одеського залізничного вокзалу я зібрав дітей для поїздки на першість УРСР з шашок до міста Луганська. По радіо безупинно передавали класичну музику. Батьки були налякані й не хотіли відпускати дітей. Але я їх переконав, що радянська влада міцна, як ніколи, і боятися нема чого. І справді, через три дні хвилювання устаканилися, тільки в усіх на слуху було ім'я Бориса Єльцина. Але, як з'ясувалося, радянській країні залишилося недовго жити, революція пройшла зверху, без кровопролиття. Україна прокинулася незалежною».

У тому-таки Луганську тоді головою спорткомітету був майстер спорту СРСР із шашок Іван Шовкопляс. Досить енергійний і розумний організатор. До цього часу він встиг побувати президентом Міжнародної шашкової федерації. Забігаючи наперед, скажу, що в 90-ті роки Іван зумів відмінно провести такі серйозні турніри, як першість Європи серед жінок, першість світу серед юніорів і зону чоловічої першості світу, які я судив. Завдяки посаді, своїм зв'язкам, а також діловій хватці, Ваня Шовкопляс міг багато чого».

До речі, Іван Шовкопляс вважає, що саме ті гросмейстери й багаторазові чемпіони, які свого часу покинули Україну й сьогодні живуть за рубежом, заклали основу любові до шашок у нашій країні. Скажімо, киянин Ісер Куперман. Він був видатним спортсменом,

шестиразовим чемпіоном світу. За даними Івана Федоровича, з нашої країни виїхали понад дві тисячі гросмейстерів і майстрів спорту з шашок. Деякі захищають спортивні прапори тих країн, в яких сьогодні живуть, деякі стали цікавитися шашками менше. Коли він каже про це, в його голосі відчувається якась образа...

— Загалом, якщо порівнювати американський шашковий турнір, який я відкривав у Маямі, і той, який пару років тому було проведено в місті Рубіжному в нас, у Луганській області, — це небо і земля. — розповідає Іван Федорович. — До проведення цього міжнародного чемпіонату серед жінок ми поставилися не просто з великою відповідальністю, а намагалися, щоб це було свято шашок, котре запам'ятається надовго. Був концерт, був фєрверк. Учасники залишилися дуже задоволені, вони мені про це казали. Маючи досвід в організації таких турнірів, я поділився ним з дружиною та донькою Колмана, які проводять Меморіал уже втретє. До речі, на цьому турнірі наша українська спортсменка Ольга Бєляєва посіла друге місце серед жінок. Я теж, як то кажуть, згадав молодість і зіграв з міжнародними гросмейстерами. Посів 11-те місце і вважаю це хорошим результатом.

Торік Іван Федорович зустрічався з голландською королевою Беатріс, яка очолює шашковий союз Нідерландів, де й базується Всесвітня Федерація шашок. Розмова з королевою, крім інших тем, зачепила Тоні Сейбранса — шестиразового чемпіона світу, який ввійшов до Книги рекордів Гіннеса своєю грою наосліп. Торік у Голландії він провів сеанс одночасної гри наосліп з 24 гросмейстерами й показав просто шедевр шашкового мистецтва. 20 партій тоді він виграв, 3 зіграв унічию й тільки одну програв. Отож Шовкопляс домовився з королевою про матеріальну підтримку турніру за участю великого гросмейстера. І пані Беатріс не відмовила в допомозі.

Тепер Іван Федорович шукає можливість провести великий шашковий турнір міжнародного значення в Дубаї. У своєму прагненні він не один, у нього багато соратників, група ентузіастів дібралася сильна, тож можна сподіватися на успіх. Проведення такого турніру дасть змогу створити базу для розвитку шашкового спорту в Арабських Еміратах. Тож Новий 2011 рік у луганчанина Івана Шовкопляса традиційно пройде під знаком роботи на міжнародному рівні. Нехай йому щастить.

Алла АНТИПОВА

Бригада, на виклик!

Цієї ночі позивні диспетчера «швидкої» звучать частіше, ніж зазвичай

Трагедії з того, що доведеться чергувати у новорічну ніч, члени бригади №13 Тернопільської станції швидкої медичної допомоги не роблять. Робота є робота. З досвіду знають, що доведеться попрацювати дещо напруженіше, ніж звичайно, але такі вже особливості цієї гамірної, веселої ночі, яка відчиняє ворота новому року. Тринадцятий номер їх також не лякає: всупереч забобонам, для них він щасливий.

Ми встигли перекинутися кількома словами, коли пролунало: «Тринадцята, на виклик!» В одному із супермаркетів у покупця відкрилася носова кровотеча, і мої співрозмовники — лікар Наталя Мандзюк і фельдшер Тетяна Гула — поспішили до машини, де їх уже чекав водій Андрій Душенько. Як з'ясувалося, дорогу на «швидку» молодим медикам проклали матері. Мама пані Наталі 30 років відпрацювала у кардіологічній бригаді на станції у Тернополі, а мама пані Тетяни — фельдшер «швидкої» у районі. Кажуть, ще ні разу не пошкодували про свій вибір. На жаль, за великої відповідальності (часто доводиться миттєво приймати рішення, яке має бути єдино правильним) зарплата і лікаря, і фельдшера маленька, особливо, коли ще немає стажу. Після семи років уже можна розраховувати на надбавки, однак загальна сума доволі скромна. Тому молодь неохоче йде на «швидку», здебільшого тримаються ті, хто давно працює. Мої знайомі з «тринадцятою» швидше виняток, ніж правило.

Розмову продовжую з фельдшером Романом Костивим. Він шойно повернувся з виклику. Жартує, що в новорічні дні «веселих» пацієнтів вистачає. У 31-річної жінки тяжкий закритий перелом ноги із зміщенням. Спілкуватися з нею важко: ледве зрозуміло обертає. Чоловік також п'яний. Будинок приватний, двір тісний, доріжки покручені. Чоловік навідріз відмовився допомогти доправити носилки з дружиною до машини, мовляв, йому не можна піднімати тягар. «Довелося мені з водієм це робити», — каже пан Роман. То ще не найгірше. Буває, родичі хворого зустрічають медиків агресивно. Річ не лише в тому, що переживають за близьку людину. Дуже часто несподівана хвороба перебиває чийсь плани, у серйозність ситуації не хочуть вірити, от і виміщають злосту на медиках, вимагаючи негайно поставити хворого на ноги. За 26 років роботи на «швидкій» моєму співрозмовнику чого тільки не довелося бачити. Якось надавав допомогу хворому, а він вихопив зі шкарпетки ніж і вже, було, замахнувся, та, на щастя, побачив міліціонера, який його супроводжував, і встиг забрати холодну зброю. На жаль, до медиків «швидкої» нерідко ставляться з неповагою, ображають. У стаціонарі люди поведуться ввічливо, а ось на «своїй території», тобто вдома, вважають, що їм усе дозволено.

Диспетчери Марія Ясіновська, Галина Мяковська, Ольга Смолій діють чітко, злагоджено. Одна з них терпляче пояснює мешканцям приміського села, що йому треба зателефонувати на «швидку» району, у відповідь чує «триповерховий»... Задля справедливості слід сказати, що через кілька хвилин цей чоловік зателефонував і вибачився, що погарячкував. Лаються часто, вибачаються рідко. В такому само складі диспетчери, а

всі вони фельдшери за фахом, працювали і в новорічну ніч. Сім'ї вже до цього звикли. Господині наготують, напечуть, накриють стіл — і на роботу. А чоловік з дітьми або самі святкують, або йдуть у гості до родичів.

Старший лікар Галина Василівна Мороз роботи на «швидкій» віддала 50 років. Цього разу вона зустріла Новий рік разом з родиною, а на посту була не менш досвідчена колега — Стефанія Костянтинівна Душак. Обов'язки старшого лікаря полягають у тому, щоб скоординувати роботу бригад, приймати рішення, куди транспортувати хворих, інколи — домовлятися із стаціонарами, у нескладних випадках — консультувати тих, хто звертається телефоном. Галина Василівна рада, що буде в колі сім'ї, адже у їхній родині «поважний» ювілей: найменшому внучкові Матвійкові, який народився у передостанній день торішнього грудня, виповнився рік.

Найбільші небезпеки новорічних гулянь — петарди, постріли шампанським, витівки п'яних... Але найгірше те, що у святковій круговерті дорослі часто забувають про дітей. Жінки пригадують, як одній дитині петардою пошкодили барабанну перетинку, іншій — очі, ще одне маля, поки дорослі забавлялися, перекинуло на себе чайник з окропом... Як задихнулися від чадного газу троє малих діток. Хтось з малечі увімкнув фен, він загорівся, а вдома нікого з дорослих не було. Врятувати їх не вдалося. Проблеми з випивохами: травмуються, переохолоджуються... Колись були витверезники, то везли туди. Тепер наркодиспансер приймає лише з тяжким ступенем сп'яніння, але ж «легких» також на вулиці не залишиш: можуть замерзнути. Доводиться просити тих, хто менш-більш тверезий, аби доправили додому. Темні двори, неосвітлені й непронумеровані під'їзди, затори на дорогах, припарковані автомобілі — все це перешкоджає «швидким» якнайшвидше добратися до тих, хто потребує допомоги. А був випадок, коли на подвір'ї, де велася будова, медики у темряві впали в яму, мали численні переломи.

Раз на чотири роки новорічне чергування не обмине нікого. За графіком стежить заступник головного лікаря з лікувальної

роботи Лариса Григорівна Івкова. «Жодних застіль на робочому місці у нас немає, — каже вона. — Можу прийти, привітати з Новим роком, але найміцніший напій — кава». Пані Лариса з потомствених медиків. Батьки немало зробили для організації медицини в області, ось і вона продовжила сімейну традицію. Знаючи люди кажуть, що своєю злагодженою роботою тернопільська «швидка» багато в чому завдячує саме їй. Дисциплінована і відповідальна, того ж вимагає від підлеглих. Дбає про підвищення кваліфікації кадрів: тут всі вчаться, складають заліки — медикам невідкладних станів не можна відставати.

Головний лікар станції Михайло Джус задоволений, що реформування «швидкої» відкладено на два роки. На його думку, відмовлятися від спеціалізації бригад і копіювати європейський досвід, коли всі фахівці з невідкладних станів, нам наразі зарано. Треба все робити поступово. Чимало дають міжнародні змагання «швидких», які в Тернополі організовують уже кілька років поспіль. Вчаться один в одного, обмінюються досвідом, намагаються привернути увагу уряду, місцевих органів самоврядування до проблем цієї галузі медицини. Тут готові навчати азів першої медичної допомоги міліціонерів, пожежників, водіїв, видавати відповідні сертифікати. Навіть тренажер є вартістю понад 300 тисяч гривень, однак невідомо, хто має фінансувати ці заняття. Велика проблема — автомобілі та апаратура. Якщо із забезпеченням ліками, бензином можна миритися, то автопарк «швидкої» зношений на 70 відсотків (інколи за ніч виходить з ладу 4—5 машин), бракує апаратів ЕКГ, дефібриляторів.

Проте я переконалася: незважаючи на труднощі, можна розраховувати, що на виклик за номером 103 прийдуть чуйні, добрі і, головне, грамотні фахівці. Ті, яких називають справжніми лікарями.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.
На знімку: бригада №13 на виїзд готова (зліва направо — Тетяна Гула, Наталя Мандзюк, Андрій Душенько).

Фото автора.

Замість месії з'явився сусід і врятував від біди

Напередодні новорічно-різдвяних святкувань, за традицією, тривалих і ситних, чимало завбачливих господарів, не відкладаючи процес поповнення істівних запасів на останній день, заздалегідь повертаються з магазинів та ринків з чималими сумками. Не знаючи, що саме ця прикмета може виокремити їх серед інших перехожих як об'єкт кримінальних посягань.

Міліція з цього приводу жодних попереджень поки що не давала, а от один із місцевих сайтів повідомив, що у Кіровограді зафіксовано новий, свого роду, унікальний вид пограбувань. Чому унікальний? Тому що нападають зловмисники на вулиці серед білого дня, обирають для нападу лише жінок, які несуть важкі сумки, з кишень жертви нічого не беруть, а щоб та сама віддала все, що їй накажуть, використовують ім'я Боже і елементи гіпнозу.

Про подібний випадок розповіла одна з жительок міста, чия знайома стала об'єктом нападу таких грабіжників. Оскільки вони чи їхні послідовники можуть вигулькнути в інших регіонах, людям варто бути готовими до неочікуваної напасти.

Відбувається все за відпрацьо-

ваним сценарієм. Двоє зловмисників підходять до жертви з обох боків, міцно беруть її за руки і за сумки. Зі словами «Ідемо швидко, там за рогом прийде месія і настане царство Боже» щосили тягнуть жінку по вулиці.

Розрахунок простий і водночас нахабний. Жертвою обирається стомлена людина, яка несе важкі сумки. При цьому грабіжники не забирають речі, а розпочинають свого роду сеанс навіювання. Вони одночасно швидко і голосно говорять про будь-що і торкаються жертви (у даному випадку, тягнуть її за руки).

Такі дії психологи називають одним з прийомів «циганського гіпнозу» або перевантаженням, коли у людини максимально задіяні всі органи сприйняття інформації: слух, зір, тактильні відчуття. До певного періоду вона

ще усвідомлює свої дії, але внаслідок подібної психологічної обробки в якійсь із моментів настає перевантаження, тобто свідомість припиняє критично оцінювати те, що відбувається.

У цей час запускається будь-яка команда, на кшталт: «Викинь гаманець», «Зніми золото», «Віддай гроші». І людина її підсвідомо виконує.

Відвернути чи припинити таку гіпноатаку до остаточного отуманювання можна, лише збивши з пантелику нападників не менш абсурдними фразами: «О, я сьогодні бачив кучерявого Миколу, так він не встиг догнати поїзда, а Василь Петрович залишив свої червоні чоботи у лісовій сторожці...» — і продовжувати далі в такому ж дусі. Поки нападники почнуть розбиратися, хто такий кучерявий Микола і чому чоботи у Василя Петровича червоні, жертва встигне остаточно отямитися і може дати відкоша або, принаймні, підняти вереск на всю вулицю.

Літній знайомий, про історію з якою розповіла кіровоградка, пощастило. У той час, коли нападники забивали ошелешеній жінці голову градом слів про ме-

сію та іншу подібну нісенітницю, поруч проходив її сусід — міцної статури чоловік, який і визволив жінку із чіпких рук «пророків». Лише через деякий час та прийшла до тям. Молодики, звісна річ, сезли.

Оскільки міліція, яка досить оперативно попереджає про всілякого роду шахрайства, з цього приводу мовчить, то закрадається думка, що або подібна історія передноворічний жарт колег-інтернетників (з'ясувати, чи це так — не вдалося), або кіровоградська «прем'єра» у вуличних «гіпнотизерів» провалилася і вони тимчасово залягли на дно, або жертв (якщо були й інші, поруч з якими не виявилось сусіда) настільки отуманили, що вони й досі нічого не пам'ятають.

Чи з'являться деінде обіцяльники «зустрічі з месією», покаже час. В усякому разі, заради власної безпеки, жінкам із чималими сумками не завадить бути пильними. Навіть, якщо на вулиці білий день. У Кіровограді свою жертву молодики «заговорювали» обідньої пори практично на центральній вулиці міста.

Ольга ПИЛИПЕНКО.

Кіровоградська область.

ВЕСЕЛІ ІСТОРІЇ

Ялинка на Трухановому острові

ПОЧАТОК НА 7-Й СТОР.

Маємо низку спогадів: як напередодні 1990-го до нас причепився якийсь радянський функціонер (і занесло ж його на Труханів!), ще й міліцію викликати погрожував, бо ми прикрасили ялинку забороненим тризубом. Як прийшов Тарас Компаниченко з кобзою і весь вечір співав старовинні, забуті вже колядки та щедрівки. Як котрогось-то року випали глибочені сніги — по коліна, і ми стояли навколо вогнища, мов дванадцять братів-місяців з чеської новорічної казки. Згадуємо сніги, дощі, морози, при яких нам випало приборати ялинку і які не ставали перешкодою для яскравих незабутніх вражень. Одного разу я запросила до нашого гурту свого однокласника з Буковини. Наша ялинка так захопила його, що він вирішив приїздити заради її прибирання в Київ — за півтисячі кілометрів.

Власне кажучи, в нашому святкуванні немає нічого особливого. Ну, природа, ну, жива ялинка. Мабуть, найголовніше в ньому те, що ми не віддали свого свята на поталу ліношам і телевізору, як то стається з більшістю сучасних свят, у яких людина всього лише пасивний спостерігач «того-щомені-покажуть».

Тож хочете мати гарне свято? Дійте! На цьому й побудовані традиційні народні свята, в яких кожен, від старого до малого, грає свою роль.

Вертаємось захриплі, замерзлі, одяг просяк димом багаття, який потім довго не вивірюватиметься. А в душі — зачарування, відчуття казковості, як і належить у новорічну ніч.

Зірка МЕНЗАТЮК, письменниця.

Сюди — будь ласка, а звідси — «гав!»

Перед Новим роком ми із сестричкою, за традицією, обходили рідню з вітаннями. До них додавалися й гостинці, які клали нам у торбу бабуся. Ми це дійство дуже любили і чекали з нетерпінням, бо і нам дещо перепало від родичів — і цукерки, і пироги, і навіть купюрки...

А оскільки в селі наша рідня жила компактно — на сусідніх добре освітлених вулицях, то бабуся з дідусям відпустили нас із сестрою у святкові мандри самих. Перша на дорозі — хата бабці Олени, для неї бабуся передала горнятко меду. У вікнах — світло, тож ми впевнено відчинили двері. Зайшли до хати — там тиша. «Бабусю Олено, виходь-те, це ми!» — почали гукати. Тиша, нікого... Раптом з-під лави вилізла вівчарка, обійшла нас за спинами і лягла біля дверей, перекривши нам вихід. Ми здивувалися, бо в баби Олени був лише дворовий песик Тузик, якого вона ніколи не прив'язувала і який чи то від ліношів, чи то від старості ні на кого не гавкав...

Ми хотіли, було, продовжити наші святкові мандри до інших домівок, як пес перекрив нам вихід гучним «гав, гав!», хоча досі агресії не проявляв, навіть удавав, що дрімає, коли ми вже роздягнулися й почали крутитися біля нарядженої ялинки. Так і заснули. Пропали Новий рік. Збудила нас бабуся Олена, примовляючи: — Ой, лишенько, а ми все село з вашими бабусею і дідусям оббігали, шукаючи вас.

Згодом з'ясувалося, що нас із сестричкою взяв у полон пес сина бабусі Олени, який прийшов до неї на свята.

— А ви ж де були? — резонно запитали господарів.

— Теж, як і ви, розносили новорічні гостинці по родичах.

— А хату чому не зачинили?

— Так пес же стеріг...

Олександра ДАВИДОВА.

Рівне.

Хто такий кучерявий Микола і чому чоботи у Василя Петровича червоні?

ВЕСЕЛІ ІСТОРІЇ

Таємниці болгарських ченців

ПОЧАТОК НА 8-Й СТОР.

Але найвизнанішими в Болгарії майстрами сливової ракії, навіть у національному масштабі, є ченці Троянського і Гложенського монастирів, що знаходяться в центральній частині гір Стара Планіна. Вони суперничають у варінні цього еліксиру вже кілька століть, а сам процес окутаний міфами і легендами.

Троянські ченці варять ракію за рецептом ХІХ століття. Напій вони настоюють, щонайменше, на 12 цілющих травах у льохах, де цілий рік підтримується та сама температура. Гложенські ченці використовують під час варіння ракії 33 лікарські рослини, за роками Христа. Трави вони збирають у горах.

На них і настоюють сливову ракію після подвійної дистляції. У монастирі з 1235 року стоять бочки, в яких відбувається процес ферментації соку сливи.

Ці бочки виготовлені з дубів, що росли на сонячних галявинах. Потім дерево вимочувалося в унікальному трав'яному відварі.

Нині готову ракію перед розливанням у пляшки освячують чудотворною іконою Святого Георгія. Тут названо лише деякі особливості виготовлення чернечої ракії. Своїє ж таємниці приготування сливовиці болгарські ченці не видають.

Багато хто намагався повторити технологію виготовлення ракії, але такого смаку, який має чернеча сливова й виноградна горілка, ніхто не домігся.

У селі Орешак Троянського регіону щороку проходить свято сливової ракії. І напій ченців завжди отримує найвищі нагороди. Багато хто приїжджає у Троянський і Гложенський монастирі, щоб у церковній крамниці запастися ракією на кілька місяців.

У цьому ж селі дуже люблять сливовицю, яку варить досвідчений майстер дід Василь Манджуков. За його словами, в його родині п'ють тільки ракію 12-річної витримки.

Молоду сливовицю він тримає шість місяців у бочці. Потім переливає її в скляні сулії й закопує їх у дворі на кілька років. Поряд — закопані ще десятки пляшок більш раннього приготування.

Для вживання він дістає пляшки, що пролежали 10—12 років під землею, і пригощає нею домочадців і гостей.

Дід Василь каже, що у витриманій ракії зовсім інші якості. Тому її в сім'ї п'ють і перед сніданком, і в обід і на вечерю. «Так мій батько дожив до 95 років!» — додає Василь Манджуков.

У Болгарії не заведено говорити довгі застілні тости. Піднімаючи чарки, в будь-якій компанії проголошують одне: «На здраве!». Звичайно, у питті, як і в усьому, треба знати міру. І тоді зілля справді піде на здоров'я й не принесе лиха.

Олександр
ВЛАДИМИРОВ.

Софія.

Як це робиться на Гуцулії

По-особливому відзначають Новий рік українські гуцули. Напередодні величних різдвяних святкувань ми завітали до сусідньої Івано–Франківської області, в Карпати, де корінні гуцули вже запаслися сухими грибами на різдвяну юшку, набили в бербениці бринзи й давно перегнали ще з торішніх яблук чисту, як сльоза, самогонку. Як сонечко починає змагатися в силу, а Божя днинка береться рости — настає Новий рік.

Москалі запровадили це свято навмисне

Івано–Франківська область, Верховинщина. По обидва боки Черемошу весело виблискують дахами гуцульські веранди, а далі — гори та й гори, між якими білою пеленою лягає густий карпатський туман. Жовтий сільський автобус, наче чарівний корабель, не обминаючи жодної ями, везе то кривою, то рівною дорогою, наче змієюкою, в серце Гуцульщини — через Криворівню до Верховини. «Ось Жаб'є, гуцульська столиця», — зустрічаємо при в'їзді в район напис про цей край, згаданий ще в далекому минулому метром вітчизняної літератури Іваном Франком. Та й ті, хто приїжджає сюди на Різдвяні свята, погоджуються зі словами великого письменника, який і сам не раз зустрічав Різдво у хаті Параски, чия гражда ще стоїть у селі Криворівня Верховинського району на березі Черемошу.

Традиції цей край має досить специфічні, по-своєму чарівні та дивні. Головним святом у році й донині на Гуцульщині вважають Різдво. Про Новий рік до приходу радянської влади гуцули і не чули, бо жили за всіма християнськими традиціями, знаючи лише про церковні свята. Тому й традицій прикрашати ялинку, їсти заморські помаранчі чи не спати до опівночі не було взагалі. Старі гуцули казали, що москалі запровадили це свято навмисне, щоб люди спокусилися під час Різдвяного посту, який триває з 28 листопада по 7 січня (в цей час християни відмовляються від всяких гулянь, м'ясних страв).

Сучасні мешканці Гуцулії вже призвичаїлися до святкування Нового року 1 січня, хоча й дотепер відзначають старий Новий рік, що припадає на Василя, двома тижнями пізніше.

Свята вечеря по-верховинськи

Щоб відчутти дух Різдва на Верховинщині, ми завітали в просту місцеву оселю, де нас нагодували, обіграли, все розказали та ще й файно заспівали. Гуцули — дуже шедрі люди. Про їхню добросердечність не раз згадували Ольга Кобилянська, Леся Українка, які відвідували ці мальовничі, забуті Богом і людьми місця.

«Єк засвітит перша зірка — паліт свічку тай сідаймо вечеряти, бо Ісусик народивси, треба його прославляти», — казав газда на Гуцульщині, коли вся сім'я була в зборі та чекала на Різдво Христове.

Починається воно увечері 6 січня, коли вся сім'я збирається в хаті за одним столом. Чоловіки, що роблять по далеких від дому світах, сходяться, аби там що було, у цю пору додому, як ведеться з давнини — спожити разом Тайну вечерю Святого вечора у своїй хаті, бо лиш у рідну хату приходять у ту пору на Тайну вечерю і душі померлих. Про них гуцули пам'ятають завжди, інколи аж до сьомого коліна. Перед тим, як братися до Святої вечері, коли починає смеркати, газда чи газдиня бігають по сусідах та роздають подавники (вузлик, у якому хліб, різні солодоші, яблука, горішки та свічка), просячи помолитися за душі померлих. Зв'язок живих із душами вмерлих не переривається у цім краї.

А нині Святий вечір — Христос ся рождає! Славімо его! Перед святами всі гуцулки, і колись, і нині, пораються по господарству, готуються до свят: печуть завиванки з маком (лишився тільки спогад про мак!), з горіхами і повидлом, варять пшеничку, миють гриби на юшку, перебирають квасолу, мочать сушениці, рихтують крупи з олієм і часником на голубці, спускають листя з квашеної капусти і лагодять решту страв — усіх дванадцять. Мак у макітрі треба терти по колу за сонцем, щоб цілий рік сім'я жила щасливо. Запах у хаті стоїть такий, що аж ніздрі скобоче, так хочеться покуштувати цього солодкого аромату.

Та за церковними звичаями цього дня треба тримати строгий піст, не можна ні їсти, ні пити до самої Святої вечері. Не можна і сваритися, бо, як кажуть гуцули, сварка в хаті — не на добро, в цей день в оселі має кипіти лише робота.

Перед тим, як сісти за стіл, кожен у сім'ї має виконати свій особливий ритуал, не пов'язаний з церковними настановами. Мати повинна прибрати оселю, а батько — подвір'я. Перед тим, як ставити святкові страви, на стіл стелять отаву, присипають різним насінням, аби родило в новому році, а зверху застеляють білою скатертиною. Також, як розповіли в хаті Івана та Олени Білоголових, які мешкають в центрі Верховинщини, на всі чотири кути столу треба ставити по головці часнику, щоб у новому році не зурочили. «Також батько повинен взяти каганець з ладаном та обійти навколо хати тричі, щоб відігнати від оселі все погане і недобре. Лише після цього господарня накриває на стіл. Найголовніша страва — пшениця, як у нас кажуть, або кутя. А є ще гриби з часником в олію, рибка і студенець, пироги з маком, сливки з фасолею, росівниця — крупи з капустяним розсолом... все топиться на м'якім запашнім столі», — додає пані Олена.

Давно, коли кожен гуцул був озброєний, як убраний, виходив газда у смерку з хати — стріляє з пістоля на знак, щоби сусіди бралися до Тайної вечері.

Також гуцули не сідають до вечері, поки всім святим їством не нагодують худібку, аби була здорова та давала приплід.

Перша зірка на небі — народився Христос, а, отже, можна розпочинати Святу вечерю. Отут вже й треба поласувати всім, що є на столі. Пані Олена каже: «Прибирати стіл не можна, кажуть, після того, як повечеряла сім'я, на їхнє місце сідають мертві душі та ангели, які ласують усіма стравами. Цього вечора все набуває великої магічної сили». «Дай же вам, Боже, шестя, здоров'я, дай, Боже...»

За вечерею йде коляда. Справжня гуцульська родина повинна знати більше десяти колядок та віншувань, щоб гідно прославляти народження малого Ісуса. Для дітей це ще й можливість заробити гроші чи наколядувати солодошів. І так до ночі.

А вранці газда і газдиня разом з діточками рушають до церкви, щоб віддати честь новонародженому Ісусу та побачити те, що самі гуцули називають різдвяним дивом — справжню гуцульську коледу. Ця місія коледу відповідальна, як вибори депутатів та президента. Справді, треба мати добре здоров'єчко і міцну горлянку, аби майже два тижні ходити від хати й до хати та колядувати усією громадою. Таку громаду називають партією. При парафії їх може бути кілька, це залежить від кількості населення та закутків, які треба обійти. Кожна партія має свого голову, на Верховинщині кажуть — березу, який командує своєю партією. Його вибирають дуже ретельно, це має бути поважний газда і наближена до церкви людина, той, кого молодші колядники слухатимуть. У групі може бути від семи до двадцяти колядників. На колядників ідуть молоді, охічні до коляди, плесу, співанок і танців люди. Є такі, що ходять у колядники щороку. Є інші: раз пішов — і більше не кортить; то великий труд. Сталим колядником може бути лиш той, хто має до коляди охіть та любить побути межи людьми. Є такі по селах, що нізашо у світі від колядників не лишився би ні одного року. Навіть є такі, що просяться, щось помагають у Пилипівку березі, лиш аби їх вибрали у колядники. Жінки не мають права колядувати в партіях, так уже склалося історично. Кожен колядник має специфічний одяг — сукняні штани, кирзові чоботи, вишиту сорочку, теплий кожух, сардак, крисано (святковий головний убір на кшталт розшитого бісером капелюха), маленький дзвіночок в лівій руці, а у правій — красиву гуцульську бартку (топірець). При кожній партії є свій музикант, супровід для колядок — скрипка. Додаткові звуки створюють трембіти і спеціальні музичні інструменти, які на Гуцульщині називають рогами. Як добра скрипка — то і добра коляда. Голос трембіти — най-

чутніший у горах. У кожному таборі мусить бути трембіта. Вона дає знати людям, де обертаються колядники. Уночі корнее (будить) газд, аби вставали та пускали до хати. Трембіта грає до плесу надворі, до підвіконної коляди. Трембіташ подає голос у часі приходу до газди і при відході. І сусід знає, що вже йдуть до нього. Давно у горах файно уміли трембітати. Тепер трембіта перейшла на сцену, та по горах рідше її чути.

По закінченні служби на Різдво всі партії виходять на вулицю, кожна утворює своє коло і виконує оригінальну коляду. Заводить досвідчений береза, в руках якого замість бартки старий різьблений гуцульський хрест, його мають цілувати всі, хто є в господі, коли під їхніми вікнами з'являються колядники.

І розпочинається плес, показовий виступ партій, аби кожен гуцул чув і бачив, як прославляють народження Спасителя. Колядники, зберігаючи внутрішні кола та загальне велике, тричі обходять церкву, дзвонячи в дзвоники та притупуючи в ритм ногами. В цей день священник парафії розповідає церковній громаді, яка партія і в який закуток ходитиме колядувати, благословляє колядників на добру коляду.

До вибору колядок підходять дуже уважно, якщо на плесі виявиться, що дві партії колядують одне й те саме, то їх вважатимуть нестаранними до такої роботи. Деякі коляди чоловіки придумують самі: про життя села, міста, країни, долі людей, грядущий рік — все це під опікою маленького Ісусаика.

Цього дня після церковного плесу партії розходяться по всіх закутках Верховинщини, аби сповістити благу вість усім гуцулам.

«Чи дома, дома наш пан господар? Ой дай Боже! Ой ми то знаєм, що газда дома. Сидит він собі по кінці стола. Ой сидит, сидит, книжку читає, Книжку читає, пісню співає. Прийшли до него від Бога гості, Від Бога гості та й коледнички; Прийшли го знати, его витати, Его витати, пісню співати, Пісню співати, колядувати», — колядують на Кушнірівці, одному із закутків Верховини. Тоді господарі кличуть колядників до хати, можуть лише дати гроші, можуть і пригостити. За строгим звичаєм береза заходить перший. Так само і за стіл сідає. Доки не встане із-за стола, доти не можна і колядникам вставати. Він просить газду, ци можна плесакам наплесати у хаті із дзвінками коло гостей та й коло домашних. Для кожного газди велика честь випити сто грамів зі дзвінка самого берези, то, кажуть, ліком. Але колядники добре пам'ятають казане священника — незважаючи на те, що піст скінчився, треба пити в міру, бо інакше всі їх колядки підуть не до Бога, а до нечистої сили. Як колядники вже йдуть із господи, то газда ще трохи затримує їх біля порога хати, аби випити «на коня», приказуючи «Гай ще цу! Бирше не будемо!». А буває, що газди скупі, не пускають голосистих колядників, аби не платити, вдають, що їх нема дома.

І так колядники ходять аж до самого Водохреща, поки не обійдуть всі закутки. Коляда у партій закінчується ще одним показовим виступом коло церкви — розплесом, де партії роблять фінальну святкову ходу до берега Черемошу, де святитимуть воду, тим самим замикаючи святкування Різдвяних свят.

Гроші, які наколядують партії, віддають в пожертву церкві, інколи весь заробіток, а інколи половину. Все залежить від рішення самих колядників.

Наслухавшись таких розповідей від газдині Олени, що родом із Вигоди, та газди Івана Ількового, що з Бережниць, та від самих верховинців, одразу хочеться повернутися сюди на саму Святу вечерю й на Різдво. А тим часом сідаємо в той самий жовтенький автобус і вирушаємо назад, до рідної Буковини.

Ольга БІЛОГОЛОВА.

Фото автора.

Із Пугача «втекла» вода. Тепер її хочуть повернути

ПОВЕРТАЮЧИСЬ ДО НАДРУКОВАНОГО

Поліське село Пугач Сарненського району, яке свого часу постраждало внаслідок аварії на ЧАЕС, — єдине на Рівненщині, мешканці якого (а тут проживає близько семисот людей) ось уже кілька десятиліть користуються привозною водою. Хоча й живуть не в пустелі.

— Вода звідси «утекла» тоді, коли мене, молодою, в село направили на роботу, — розповідає завідувача місцевим дитсадком Раїса Никончук, котрій, як вона сказала, скоро на пенсію. — Від фахівців чула, що численні кар'єри у нашій місцевості, де видобувають камінь та виготовляють щебінь, понизили рівень води. Наскільки це правда, не знаю, але мої односельці справді мучаться, бо в нашому селі у дефіциті не лише питна, а й технічна вода.

Воду до Пугача привозять із сусіднього селища Клесів, де теж є дефіцит її (подають за графіком) водовозками. Заливають у порожні колодязі і годиться вона лише на технічні цілі, та й то у спеку її часто не вистачає. Тож, щоб улаштувати банний день або прання, господині заготовляють воду кілька днів. Місцеві жінки розповідають, що коли їздять у гості до родичів в інші села, не везуть додому гостинці, а лише бутлі води, щоб мати що пити і з чого готувати страви, бо через малі статки в магазині води не накупуєшся. Кажуть, втекли б із «безводного» села на край світу, якби мали кошти на пейсід...

У Пугачі є кілька двоповерхових будинків, мешканці яких

теж тягають відрами воду з колодязів на поверхи. А ось мешканці одного таки ризикнули користуватися для технічних цілей, скажімо, миття підлоги, під'їздів, водою з місцевої свердловини (в селі є навіть водонапірна башта). Адже, як свідчать аналізи, вода містить велику кількість заліза: при виході із свердловини — 12,9 міліграма на кубічний дециметр, із башти — 16,4 при допустимій нормі 0,3 міліграма на кубічний дециметр. А ось пити «руду» воду ніхто не наважеться...

Одне слово, давно назріла потреба у Пугач повернути воду, про що ще у травні минулого року писав «Голос України». Такої само думки і голова Рівненської ОДА Василь Берташ. Коментуючи публікацію в парламентській газеті на одній із прес-конференцій, керівник області пообіцяв усіляко посприяти тому, щоб у Пугачі був побудований водогін. Це підбадьорило мешканців села, бо у Василя Берташа склався імідж людини, яка не кидає слів на вітер та ще й знається у будівельній справі.

Керівник області зумів переконати депутатів Рівненської обласної ради минулого скликання у необхідності виділити кошти на водогін у селі Пугач.

Володимир НОВАК.

Відтак задавнену проблему почали вирішувати. Відстежує цю тему і наша газета. Про те, як розв'язується проблема з питною водою в Пугачі, розповідає заступник голови Рівненської ОДА Володимир Новак:

— Кошторисна вартість будівництва водогону в селі Пугач Сарненського району — 3,2 мільйона гривень. Перед початком реалізації проекту провели тендер, щоб визначити виконавця робіт на 1,7 мільйона гривень — його виграла Сарненська ПМК-66. Тобто й фактично було доручено прокладання труб, встановлення пожежних гідрантів, водопровідних колодязів, а ось того, хто встановлюватиме станцію знезалізнення води, яка теж передбачена проектом, визначить окремий тендер. Загалом, водогін плануємо ввести у дію вже цього року.

Звичайно, зима дещо пригальмувала темпи робіт з прокладання водогону в Пугачі. Однак хочеться вірити, що цей проект таки буде реалізовано, бо ситуація з питною водою (і не тільки питною) в цьому селі нагадує порохову бочку, яка у будь-який момент може вибухнути епідемією.

— Влада вже вирішує питання із забезпеченням питною водою мешканців села Пугач Сарненського району. Тут, звичайно, ця проблема стоїть найгостріше. В найближчій перспективі збираємося вирішити проблему з водопостачанням трьох сіл у Гошанському районі, що передбачено відповідною обласною програмою. Адже введення в дію потужностей гошанського водозабору підземних вод для потреб міста Рівне вирішило проблему із забезпеченням обласного центру водою, зате послужило одним із факторів утворення депресійної воронки площею близько 200 тисяч квадратних метрів у басейні річки Горинь. Через це склався значний дефіцит питної води у сільських населених пунктах, що прилягають до водозабору, відбулося розтріскування і просідання землі на площі понад 800 гектарів, — каже начальник обласного управління водного господарства Леонід Каменчук. — А взагалі у 58 населених пунктах Рівненщини проблема з якісною питною водою. Тобто для нашої області так зване «водне» питання дуже актуальне.

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про Митний тариф України»

Верховна Рада України постановляє:
І. Внести зміни до Закону України «Про Митний тариф України» (Відомості Верховної Ради України, 2007 р., №№ 36-43, ст. 508 із наступними змінами), виклавши його в такій редакції:
«ЗАКОН УКРАЇНИ
Про Митний тариф України
Митний тариф України — це систематизований згідно з Українською класифікацією товарів зовнішньоекономічної діяльності перелік ставок ввізного мита, яке справляється з товарів, що ввозяться на митну територію України.
Товарною номенклатурою Митного тарифу України є Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТЗЕД), яка базується на Гармонізованій системі опису та кодування товарів.
Стаття 1. Затвердити Митний тариф України згідно з додатком.
Стаття 2. Встановлення нових та зміна діючих ставок ввізного мита, визначених Митним тарифом України, здійснюється Верховною Радою України шляхом прийняття законів України з урахуванням висновків Кабінету Міністрів України.
Закони України з питань встановлення нових або зміни діючих ставок ввізного мита набувають чинності не раніше ніж з дати початку нового бюджетного періоду».
ІІ. Прикінцеві положення
1. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2011 року.
2. Кабінету Міністрів України забезпечити видання тексту цього Закону та додатка до нього.

Президент України В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ,
21 грудня 2010 року.
№ 2829-VI.

Додаток до Закону України
"Про Митний тариф України"
від 21 грудня 2010 року № 2829-VI
читайте на сайті «Голосу України» —
www.golos.com.ua

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення зміни до статті 1 Закону України «Про структуру, повноваження та особливості правового і економічного режиму майнового комплексу Національного виробничо-аграрного об'єднання «Масандра»

Верховна Рада України постановляє:
І. Абзац восьмий частини п'ятої статті 1 Закону України «Про структуру, повноваження та особливості правового і економічного режиму майнового комплексу Національного виробничо-аграрного об'єднання «Масан-

дра» (Відомості Верховної Ради України, 2009 р., № 42, ст. 633) виключити.
2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ,
23 грудня 2010 року.
№ 2881-VI.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення зміни до статті 23 Кодексу України про надра щодо видобування підземних вод

Верховна Рада України постановляє:
І. У частині першій статті 23 Кодексу України про надра (Відомості Верховної Ради України, 1994 р., № 36, ст. 340) слова і цифри «і прісні підземні води до 20 метрів» замінити словами і цифрами «підземні води для власних господарсько-побутових потреб, нецентралізованого та централізованого (крім виробництва фасованої питної води) господарсько-питного водопостачання, за умови що продуктивність водозаборів підземних вод не перевищує 300 кубічних метрів на добу».
ІІ. Прикінцеві положення
1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.
2. Кабінету Міністрів України:
у двомісячний строк з дня опублікування цього Закону:
привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;
забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;
у шестимісячний строк розробити та затвердити порядок державного обліку артезіанських свердловин, забезпечення їх засобами виміру видобутих підземних вод та забезпечення державного контролю за дотриманням водокористувачами цього Закону.

Президент України В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ,
22 грудня 2010 року.
№ 2849-VI.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року

Верховна Рада України постановляє:
1. Затвердити Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року.
2. Кабінету Міністрів України розробити та затвердити до 31 березня 2011 року Національний план дій з охорони навколишнього природного середовища.
3. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ,
21 грудня 2010 року.
№ 2818-VI.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про жертви нацистських переслідувань»

Верховна Рада України постановляє:
1. Частину четверту статті 3 та статтю 7 Закону України «Про жертви нацистських переслідувань» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 24, ст. 182) виключити.
2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.
3. Правонаступником Українського національного фонду «Взаєморозуміння і примирення» при Кабінеті Міністрів України з питань компенсаційних виплат після його ліквідації визначити Міністерство соціальної політики України.

Президент України В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ,
24 грудня 2010 року.
№ 2895-VI.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до статті 33 Закону України «Про карантин рослин»

Верховна Рада України постановляє:
І. Внести до статті 33 Закону України «Про карантин рослин» (Відомості Верховної Ради України, 2006 р., № 19-20, ст. 167) такі зміни:
частину першу доповнити реченням такого змісту: «У разі виявлення карантинного організму на територіях, на яких розташовуються об'єкти виробництва, зберігання або переробки зернових, олійних і зернобобових культур, карантинний режим запроваджується в межах відповідного району»;
у частині третій слова «повідомляє осіб, що розташовані, перебувають або проживають у регульованій зоні» замінити словами «оприлюднює таке рішення в офіційних друкованих виданнях»;
доповнити частинами п'ятою і шостою такого змісту:
«Карантинний режим скасовується органом, що прийняв рішення про його запровадження, за поданням відповідних головних державних інспекторів з карантину рослин або державних інспекторів з карантину рослин.
У рішенні про скасування карантинного режиму обов'язково зазначаються:
обставини, що спричинили скасування карантинного режиму;
час, з якого скасовується карантинний режим».
ІІ. Прикінцеві положення
1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.
2. Кабінету Міністрів України протягом двох місяців з дня набрання чинності цим Законом:
прийняти нормативно-правові акти, що випливають із цього Закону;
привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;
забезпечити перегляд і скасування міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

Президент України В. ЯНУКОВИЧ.

м. Київ,
21 грудня 2010 року.
№ 2817-VI.

Ціни

не «кусатимуться»

УЄФА 1 березня цього року оприлюднить інформацію про вартість квитків на матчі чемпіонату Європи з футболу 2012 року. Про це повідомив директор турніру в Польщі Адам Олькович. «Хочу сказати, що ціни будуть приблизно такими, як і під час Євро-2008 в Австрії та Швейцарії».

Пан Олькович також нагадав, що найдешевший квиток на поєдинки Євро-2008 коштував приблизно 30 євро.

Вісті звідусіль

Футбол. Київська «Оболонь» проведе на першому зимовому зборі (в Туреччині) п'ять контрольних матчів. Про це повідомив тренер команди Сергій Ковалець. Уже відомі чотири суперники — «Іртиш» (Казахстан) — 15 січня, російські «Рубін» (Казань) — 19, «Локомотив» (Москва) — 22 та «Гайдук» (Хорватія, Спліт) — 1 лютого. А от з ким грати 27 січня, «пивовари» ще не визначилися.

Шахи. Нью-Делі (Індія). Міжнародний турнір Parsvnath Open. За швейцарською системою дев'ять турів грають 400 учасників. Львів'янин Михайло Олексієнко є лідером змагань після семи турів. У нього 6,5 очка, як і у індійця Парімарджана Негі та Луки Ленича зі Словенії. На півочка менше — у дев'яти гросмейстерів. Серед них — українці Олександр Арещенко, Ярослав Жеребук та Юрій Кузубов.

Баскетбол. Литовія Роландас Ярутіса призначено тренером мариупольського «Азовмаша». Як повідомляє офіційний сайт клубу, це сталося перед поєдинком Єдиної Ліги ВТБ проти російського клубу «Хімкі». Ярутіс уже виконував обов'язки тренера української команди з середини листопада 2010 року, коли тренерський місток мариупольців залишив Сергій Завалін.

Чемпіонат країни. Суперліга. 12 січня. «Будівельник» (Київ) — «Феро-ЗНТУ» (Запоріжжя). 83:67 (21:13, 23:19, 26:15, 13:20).

Хокей. Відкритий чемпіонат Білорусі. Екстраліга. 12 січня. «Шахтар» (Солігорськ) — «Вітебськ». 2:0 (2:0, 0:0, 0:0). «Могилів» — «Хімік-СКА» (Новополоцьк). 4:0 (1:0, 1:0, 2:0). «Шинник» (Бобруйськ) — «Сокіл» (Київ). 4:3 ОТ (3:1, 0:0, 0:2, 1:0).

Гандбол. Нинішнього року відбудуться розіграші Кубка України. Про це повідомив офіційний сайт ФГУ. Участь братимуть чоловічі та жіночі команди Суперліги та Вищої ліги. Змагання за почесний приз проходять у чотири етапи: у чоловіків — 1/8 фіналу (один матч, 5 лютого); 1/4 фіналу — 16 березня (перший матч), 20 березня (другий); півфінали та фінал (фінал чотирьох) — 15—17 квітня. У жінок: 1/8 фіналу — 24 лютого; 1/4 фіналу — 30 березня (перший матч), 4 квітня (другий); півфінали та фінал (фінал чотирьох) — 13-15 травня. Півфінали і фінали в обох турнірах відбуватимуться в одному місті.

Загублену печатку Кримського республіканського комітету Комуністичної партії України (код 19004383, місце знаходження: просп. Кірова, 26, під'їзд 1, м. Сімферополь, АР Крим, 95011) вважати недійсною.

Загублене Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації «Комуніст Криму» серії КМ № 018 від 19.10.1993 року вважати недійсним.

ОГОЛОШЕННЯ

ГОЛОС УКРАЇНИ № 6 (5006)
П'ЯТНИЦЯ, 14 СІЧНЯ 2011

Ліквідатор Відкритого акціонерного товариства «Молочанський молочноконсервний комбінат» повідомляє про продаж майна банкрута:
1. Майно основного виробництва загальною вартістю 3061136,00 грн., у тому числі:
- нерухоме майно (будівлі та споруди) загальною вартістю 1326530,00 грн.;
- машини та обладнання (обладнання молочного виробництва, виробництва сухого молока та допоміжне) загальною вартістю 1631309,00 грн.
До складу майна входить цех з розливу мінеральної води
- майно, що знаходиться в неробочому стані загальною вартістю 103297,00 грн.
Майно знаходиться за адресою: Запорізька обл. Токмацький район, м. Молочанськ, вул. Лугова, 83. Зі складом та технічним станом майна можна ознайомитися додатково.
2. Майно філії «Чернігівський молочний завод» загальною вартістю 445305,00 грн., у тому числі:
- нерухоме майно (будівлі та споруди) загальною вартістю 262860,00 грн.;
- машини та обладнання (обладнання молочного виробництва та допоміжне) загальною вартістю 182445,00 грн.
Майно знаходиться за адресою: Запорізька обл. смт. Чернігівка, вул. Рєпіна. 1. Зі складом та технічним станом майна можна ознайомитися додатково.
Покупець та вартість продажу нерухомого майна визначається комітетом кредиторів, іншого майна - ліквідатором. Рішення (протокол) комітету кредиторів є підставою для укладання договору купівлі-продажу нерухомого майна. Право власності на майно переходить до покупця після повної оплати вартості придбаного майна.
Заяви приймаються протягом 15 календарних днів з дати публікації оголошення. Після спливу вказаного строку комітетом кредиторів розглядатиметься перша подана заява.
Заяви приймаються за адресою: Запорізька обл. Токмацький р-н, м. Молочанськ, вул. Лугова, 83, тел: 067-614-41-31, (061) 213-60-71(72).

Втрачену печатку Комунального підприємства «Житній ринок», зареєстрованого Подільською райдержадміністрацією м. Києва, ідентифікаційний код 05587843, адреса місця знаходження: м. Київ, вул. Верхній Вал, 16, вважати недійсною.

Постановою Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44 б) від 24.12.2010 у справі №46/556-б визнано банкрутом ТОВ «Вірідіф-2007» (04212, м. Київ, вул. Маршала Малиновського, 12, код ЄДРПОУ №34892441) та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором банкрута призначено ТОВ «Трайніс Консалт» (01024, м. Київ, вул. Богомольця, 7/14, код ЄДРПОУ № 37101394). Письмові заяви кредиторів направляти до Господарського суду м. Києва або ліквідатору протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) від 16.12.2010 року по справі № 7/67 визнано банкрутом ТОВ «Райдуга» (39600, Полтавська обл., м. Кременчук, вул. Свіштовська, 9, код ЄДРПОУ 13966129). Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Бончака Степана Антоновича (ліцензія АВ № 499157 від 26.01.10 р.; адреса: 39600, м. Кременчук, вул. 50 років СРСР, б. 29, кв. 6). Заяви з вимогами до боржника приймаються протягом 30 днів з дня публікації оголошення.

Постановою Господарського суду Житомирської області (10002, м. Житомир, майдан Пуятинський, 3/65) від 24.12.2010 р. по справі № 19/30-Б ФГ «ДЕЙНЕКО» (адреса: 12634, Житомирська область, Брусилівський район, с. Морозівка, вул. Базарська, 73, код ЄДРПОУ 33337546) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Винниченка Юрія Валентиновича (ліцензія серії АВ № 499241 від 24.02.2010 р., ідентифікаційний код 3048916135).
Вимоги кредиторів приймаються за адресою: 01001, м. Київ-1, а/с 446.

Постановою господарського суду Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) від 09.12.2010 р. у справі № Б3/191-10 Товариство з обмеженою відповідальністю «Орієнтир ЛТД» (код за ЄДРПОУ 13426580, м. Кривий Ріг, вул. Орджонікідзе, 1, п/р 26003365853001 в ПАТ КБ «ПриватБанк», МФО 305750) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Селевка Дмитра Олексійовича, ліцензія АВ № 547895, поштова адреса: 50027, м. Кривий Ріг, а/с 1230, тел. (056) 401-40-72, (067) 955-48-35.
Заяви з вимогами до банкрута приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування даного оголошення.

Постановою Господарського суду м. Севастополя від 23.12.2010 по справі № 5020-10/297 ТОВ «АВТОЕКЗОТИКА КРИМ», 99040, м. Севастополь, вул. Генерала Коломійця, 6, ЄДРПОУ 36932028 визнано банкрутом та відкрити його ліквідаційна процедура згідно статті 51 Закону «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом». Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Дрогайцев Атік Олегович, 99059, м. Севастополь, вул. П. Корчагіна, 34, кв. 22.
Кредиторські вимоги приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Донецької області (83000, м. Донецьк, вул. Артема, 157) по справі про банкрутство № 5/74 б від 16.11.2010 р. Приватне підприємство «Тераміс» (86500, Донецька обл., м. Сніжне, вул. Гагаріна, буд. 28, кв. 48 (Код ЗКПО 33008834) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру строком на 6 місяців.
Ліквідатором призначено Давиденко Олексія Івановича, ліцензія АВ № 470363 (86200, Донецька обл., м. Шахтарськ, вул. Леніна, 41).
Претензії кредиторів приймаються протягом 30 діб з дати опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Чернівецької області (58002, м. Чернівці, вул. О. Кобилянської, 14) від «21» грудня 2010 р. по справі № 5/56/б визнано банкрутом відкрите акціонерне товариство «Іванівське ремонтно-транспортне підприємство» (с. Іванівці Кельменецького р-ну Чернівецької обл., код ЄДРПОУ 03767179), згідно ст. 22 ЗУ «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом». Даною постановою ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Вікнянську Тетяну Василівну (ліцензія АВ № 158364 від 30.10.2006 р., юр. адреса: 58025, м. Чернівці, вул. В. Александрії, 151/д). Претензії кредиторів приймаються в місячний термін з дня публікації оголошення.

Ухвалою Господарського суду міста Києва (м. Київ, вул. Богдана Хмельницького, 44-б) (суддя Копитова О. С.) порушено провадження у справі № 28/51-б від 15.01.2010 року про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Спецторгпозитив», код ЄДРПОУ 35141985, п/р 26002000270001 в КФ АБ «Київська Русь», МФО 300108, місцезнаходження : 01103, м. Київ, вул. Кіквідзе, 11.
Розпорядником майна боржника призначений арбітражний керуючий Топоровська І. І., вул. Фрунзе, 89, кв. 86, м. Київ, тел. (098) 58 72 886.
Заяви з вимогами до боржника приймаються Господарським судом міста Києва протягом 30 днів від дня опублікування цього оголошення.

Господарський суд Автономної республіки Крим (95006, м. Сімферополь, вул. Р. Люксембург/Річна, 29/11) порушив справу № 5002-6/5892-2010 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Дипвотер»)96440, АР Крим, Чорноморський район, с. Оленівка, вул. Таврічеська, буд. 19-а, п/р 26008300008849 ПАТ «Форум», МФО 307060, код ЄДРПОУ 35460484). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Гордієнко Андрія Івановича (49126, м. Дніпропетровськ, ж/м Сокол, 1/8/7, тел. 067-588-19-16, ліцензія серія АВ № 547717 від 09.08.2010 р.).
Претензії кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення.

Господарський суд Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22) Постановою від 09 грудня 2010 р. в провадженні справи № 5/226/10 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «ДВЕ-ДА» (код 36880939, м. Миколаїв, вул. Садова, 1, визнав боржника банкрутом та ввів ліквідаційну процедуру в порядку ст. 51 ЗУ «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом». Ліквідатор — Михайличенко Яна Геннадіївна (Адреса: 54056, м. Миколаїв, а/с 14, тел. 067 510 11 29).
Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Донецької області (м. Донецьк, вул. Артема, 157) від 21 грудня 2010 року справа № 5/75Б визнано банкрутом відкрите акціонерне товариство «Єнакієвський котельно-механічний завод» (86406, м. Єнакієве, Донецька область, вул. Володарівна, 1, код ЄДРПОУ 01412383).
Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Гумбакова Сергія Олександровича адреса (Донецька область, м. Димитров, вул. Ватутіна, буд. 19, кв. 40.).

Постановою Господарського суду Луганської області (91016, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3А) від 27.12.2010 р. у справі № 12/1196 визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «Мастильні матеріали» (ід. код 32968883; адреса: 91016, м. Луганськ, вул. Советская, буд. 75, кімн. 506) та відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором призначено Барсукова Валентину Олександрівну (адреса: 91002, м. Луганськ, ділянка Цупова, буд. 22; ліцензія АВ № 470494 від 07.07.2010 р.). Заяви кредиторів приймаються ліквідатором протягом місяця з дня публікації цього оголошення.

Постановою Господарського суду Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22) від 23.12.2010 р. по справі № 5/233/10 Товариство з обмеженою відповідальністю «МАК СТЕЙЛС» (код ЄДРПОУ 36056676, юридична адреса: 54001, м. Миколаїв, вул. Декабристів, 19, кв. 10, п/р 26007301436776, МФО 326430, у філії «Відділення Промінвестбанку в м. Миколаїв») визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором товариства-банкрута призначено арбітражного керуючого Черепенко Вікторію Григорівну (ліцензія серії АВ № 521510 від 06.07.2010 р., поштова адреса: 54017, м. Миколаїв, вул. Московська, 54-а).
Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 57) від 27.12.2010 р. № 27/159Б Товариство з обмеженою відповідальністю «МК ЛОГСТИК» (ЄДРПОУ 33712335), адреса: вулиця Горлівська, 2Д, м. Донецьк, 83112, визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура.
Ліквідатором призначено голову ліквідаційної комісії - Удовенко Євгена Вікторовича (ідентифікаційний номер 2651909111; адреса: вулиця Менделєєва, 5/61, м. Авдіївка, Донецька область, 86065).
Претензії кредиторів приймаються протягом тридцяти днів від дня публікації оголошення.

Господарським судом Миколаївської області (54009, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22) Ухвалою по справі № 9/196/10 від 02.12.2010 р. введено процедуру розпорядження майном Комунального підприємства «Житлово-комунальне господарство», (код ЄДРПОУ 32818762, юридична адреса: 56600, Миколаївська область, м. Нова Одеса Новоодеського району Миколаївської області, вул. Бузька, 53-а, р/р 2600187819, МФО 326182, в МОД «Райффайзенбанк «Аваль»)). Розпорядником майна призначено Черепенко Вікторію Григорівну (ліцензія серії АВ № 521510 від 06.07.2010 р., поштова адреса: 54017, м. Миколаїв, вул. Московська, 54-а).
Претензії кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення.

Ухвалою Господарського суду Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) від 16.11.2010 порушено провадження про банкрутство у справі № Б24/324-10 Дочірнього підприємства «Криворізьке спеціалізоване управління № 447» Закритого акціонерного товариства «Дніпроелектромонтаж» (код ЄДРПОУ 01416866, адреса реєстрації: 50005, Кривий Ріг, вул. Орджонікідзе, 1 Г, п/р 26004301140383 в філії «Центрально-Міське відділення ПАТ Промінвестбанк в м. Кривий Ріг Дніпропетровської області», МФО 305493).
Ухвалою Господарського суду Дніпропетровської області від 21.12.2010 р. у справі № Б24/324-10 розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Селевка Дмитра Олексійовича, ліцензія АВ № 547895, поштова адреса: 50027, м. Кривий Ріг, а/с 1230, тел. (056) 401-40-72, (067) 955-48-35).
Заяви з вимогами до боржника приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування даного оголошення.

Засновниками Товариства з обмеженою відповідальністю «АСГАРД В» (ід. код 33367806, м. Миколаїв, вул. Новозаводська, буд. 16) 24 грудня 2010 р. прийнято рішення про ліквідацію та призначено ліквідаційну комісію на чолі з Безабчук Аллою Володимирівною. Заяви кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня опублікування оголошення за адресою: 54056, м. Миколаїв, а/с 14.

Засновником Товариства з обмеженою відповідальністю Автотранспортне підприємство «КОРТЕС-АВТО» (ід. код 36433284, м. Миколаїв, вул. Нікольська, буд 10/1, кв. 3) 29 грудня 2010 р. прийнято рішення про ліквідацію та призначено ліквідаційну комісію на чолі з Михайличенко Яною Геннадіївною. Заяви кредиторів приймаються протягом двох місяців із дня опублікування оголошення за адресою: 54056, м. Миколаїв, а/с 14.

Постановою Господарського суду міста Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, буд. 44-Б) від 21.12.2010 р. у справі № 28/180-6 Товариство з обмеженою відповідальністю «Торгова компанія «Елара» (ідентифікаційний код — 35254488; 01030, м. Київ, вул. Чапаєва, буд. 10) визнано банкрутом і відкрита ліквідаційна процедура.
Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Сніжко Олександра Юрійовича (ліцензія Державного департаменту з питань банкрутства Міністерства економіки України Серія АВ № 547699 від 02.08.2010 р.), 03127, м. Київ, пр.40-річчя Жовтня, буд. 126, корп. 3, кв. 18.

Господарським судом Вінницької області (21036, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7), Ухвалою по справі №10/80-10 порушено справу про банкрутство Дочірнього сільськогосподарського підприємства «Відродження» ТОВ «Київ Русь Газ», Вінницька обл., Іллінецький р-н., смт. Дашів, вул. 40-річчя Жовтня, 1, 22740, ЄДРПОУ — 32446504, р/р 26007167085, МФО — 380805, ВОД ПАТ «Райффайзен банк Аваль», ІПН — 3244655002063, свід. № 1001187635.
Розпорядником майна — арбітражним керуючим призначено Лешенка А. М.
Заяви кредиторів приймаються протягом місяця, після публікації.

Оголошення надруковане в газеті «Голос України» № 214 (4964) від 13 листопада 2010 року про порушення справи про банкрутство ТОВ «Рена», код 22793834, по справі № 01/2020, вважати недійсним.

Ухвалою Господарського суду Київської області (01032, м. Київ, вул. С. Петлюри, 16) від 23.09.2010 р. порушено провадження у справі № Б8/116-10 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «Експоінвест» (08300, Київська область, м. Бориспіль, вул. Держинського, 14, код ЄДРПОУ 33240473; р/р 26000000687801 в ПАТ «АКБ «Київ» в м. Києві, МФО 322498). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Мілютіну Ліну Василівну (ліцензія серії АВ № 498955 від 05.11.2009 р.). Заяви кредиторів з вимогами до боржника подаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення за адресою: 02192, м. Київ, а/с 63.

Ухвалою Господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк вул. Артема, буд. 157) від 03.12.2010 р. порушено справу № 27/149Б про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю "Союзбуд гірничий завод ЗБК" (код ЄДРПОУ 34766491, юридична (фактична) адреса: 83014, Донецька область, м. Гірник, м. Селидове, вул. Енгельса, будинок 1; п/р № 26008051702973 у ДОД АТ "Райффайзен Банк Аваль", МФО 335496) та введено мораторій на задоволення вимог кредиторів.
Ухвалою Господарського суду Донецької області від 21.12.2010 р. по справі № 27/149Б відкрито процедуру розпорядження майном боржника, призначено розпорядником майна арбітражного керуючого Корягіна Євгена Олексійовича (83001, м. Донецьк, вул. Ковалів, буд. 84, кв. 36; ідентифікаційний код 3014305254; ліцензія АВ № 547720 від 10.08.2010 р.).
Претензії приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Миколаївської області (54001, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 22) від 14.12.2010 р. по справі № 9/200/10, Приватне підприємство «ТЕРМІНАЛ БОГ-ДАНІВСЬКИЙ» (ЄДРПОУ 36270542, адреса: 54001, м. Миколаїв, вул. Шевченко, 71) — визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором вищезначеного підприємства призначено арбітражного керуючого Шаповалова Андрія Валерійовича (ліцензія АВ № 456569 від 28.05.2009 р.) кредиторські вимоги приймаються протягом 30 діб з моменту опублікування оголошення за адресою: 54030, м. Миколаїв, вул. Адмірала Макарова, № 7, офіс 12.

Постановами Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44 б) від 24.12.2010 та 29.12.2010 у справах № 46/555-б, № 50/657-б, № 50/658-б, № 50/659-б визнано банкрутами ТОВ «Торговий дім «Елітпромпостач» (01011, м. Київ, вул. Рибальська, 13, код ЄДРПОУ 36676289), ТОВ «Ей Джи Груп» (01003, м. Київ, вул. Кіквідзе, 26, код ЄДРПОУ №36386816), ТОВ «Діальяс» (01003, м. Київ, вул. Кіквідзе, 26, код ЄДРПОУ № 36258263), ТОВ «Торгова компанія «Агротехсервіс» (01003, м. Київ, вул. Кіквідзе, 26, код ЄДРПОУ № 36423847) та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором банкрута призначено ПП «Дайлук» (01042, м. Київ, вул. Патріса Лумумби, буд. 4 код ЄДРПОУ № 32310460). Письмові заяви кредиторів направляти до Господарського суду м. Києва або ліквідатору протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Сьогодні в Україні хмарно, часом сніг, мокрий сніг, дощ, туман. На дорогах ожеледь. Вітер південно-східний, північно-західний, 5—12 м/с. Температура на Лівобережжі вночі 3—8 градусів морозу, вдень від 4° морозу до 0, на Правобережжі вночі і вдень від 3° морозу до 3° тепла, на півдні і на Закарпатті 1—8 градусів тепла.

КОСМЕТИЧКА

Час «повісти руки до салону»

Так виходить, що руки практично першими страждають від зниження температури. Їх тонка шкіра, де мало сальних залоз, дуже тендітна й легко подразнюється. Різкі коливання температури, часті контакти з холодною водою спричиняють подразнення й провокують появу тріщинок. Тому взимку ніжна шкіра рук потребує постійного домашнього догляду.

Поділюся своїми улюбленими й перевіреними методами. Шкіра кистей рук дуже влячно реагує на використання масок, за допомогою яких досягається зволоження й живлення. Дуже корисно робити пом'якшувальні маски.

Ясна. Збийте 1 жовток і десертну ложку меду, додайте подрібнені вівсяні пластівці. Нанесіть суміш на руки й масажуйте їх хвилин 10. Після чого змийте й протріть руки теплою олією: маслиною, абрикосовою або персиковою.

Картопляна. На дрібній тертці натріть сиру картоплю, змішайте з 1 чайною ложкою меду й половинкою чайної ложки лимонного соку. Масу нанесіть на руки, через 10 хвилин змийте й змажте кремом.

Через день можна протирати руки соком квашеної капусти. Вони менше подразнюватимуться від холоду.

Ми досить часто готуємо картоплю або рис. Не виливайте воду, що залишилася після варіння, — це чудовий пом'якшувальний і антибактеріальний засіб. Просто опустіть руки в теплий відвар на кілька хвилин, після чого дайте їм висохнути (не витираючи) і нанесіть жирний живильний крем.

Якщо на морозі шкіра рук червоніє — це свідчить про низький тонус кровоносних судин. У такому разі допоможуть контрастні ванночки: опускайте руки по черзі в гарячу (38 градусів) і холодну (15 градусів) воду на 5—7 секунд, не менше 15 разів. Замість гарячої води можна використовувати відвар кропиви, а замість холодної — дубової кори або ромашки.

Почервонілим від морозу рукам допоможе компрес із розім'ятого капустяного листка, його потрібно обмотати навколо кисті на півгодини. Для кращого ефекту варто надягти рукавиці або обмотати руки рушником.

Не менш ефективний засіб — суміш кавової гущі й сметани. Нанесіть її на руки, помасажуйте, а потім змийте.

Ніна УВАРЕНКО.

ПРОДОВЖУЮЧИ ТРАДИЦІЇ

Сьогодні, 14 січня, православні відзначають День Святого Василя та Старий Новий рік.

Здавна, готуючись до цього свята, господині готували безліч м'ясних страв. Із самого ранку по домівках ходили засівальники. За традицією, це мають бути хлопчики. Із кишені чи рукавиці вони засівали зерном. Люди казали: чим більше прийде сівачів, тим щедрішим буде урожай.

Зазвичай вважалося, що посівальники — це втілення кращих людських рис: чистоти, надії, краси. Тому вони були бажані гості, їх запрошували до столу, обдаровували піржками, яблуками, бубликами та іншими ласощами. Щедріше обдаровували тих, хто приходив першим.

Посіваючи пшеницею, засівальники бажали господарям оселі усіялих гараздів і примовляли:

Сію, сію посіваю,
з Новим роком вас вітаю!
Хай завжди вам
щастя лється.
Хай добро в сім'ї ведеться.
Хай здоров'я з вами буде.
Хай вас друзі не забудуть.
Хай смачна кутя
удасться,
Щоб весело і щасливо
провели Йорданські свята!
Або:

Сієм, вієм, посіваєм,
З Новим роком вас вітаєм!
На щастя, на здоров'я,
На Новий рік!
Щоб вам вродило краще,
ніж торік.
Конопі — під стелю,
А льон — до коліна,
Щоб вам, господарі,
Голова не боліла!

Світлана ІВАНОВА.

фото: Олександр КРАВЧЕНКО

ВЕЧІР НАПЕРЕДОДНІ ВОДОХРЕЩА

Іди, кутя, із покуття, а ти, узвар, на базар

Узвар і кутя востаннє з'являються на святковому столі напередодні Водохреща. Після багатих Різдвяних та Новорічних свят у хаті готують Голодну Кутю.

У нас на Кубані, за традицією, в цей день, як і перед Різдвом, люди постували, і сідали до столу тільки після появи першої зірки. А ще в цей день на всіх хатніх отворах (тобто на порогах, одвірках тощо) крейдою малювали хрестики, а господар закликав Мороза до себе додому їсти кутю.

Після вечері діти стукали палицею знядвору по кутках хати, приказуючи:

«Геть, кутя, із покуття,
А узвар — іди на базар.
А відух — на теплий дух,
Щоб покинути кожех».

Цим самим вони проганяли кутю зі святого кутка в хаті («покуття»), де вона знаходилася від самого Різдва.

Володимир ПУКІШ.

Анапа
Росія.

Грип лікую сіллю

ІЗ ВЛАСНОГО ДОСВІДУ

Вінничанин Валерій Кульматицький якось дізнався, що робітники соляних шахт не хворіють на грип, ангіну, бронхіт, астму, запалення легенів і дихальних шляхів. А його дружина Ніна після застуди впродовж трьох років не могла вилікуватися від бронхіту. Врятував жінку від недуги винахід чоловіка, який створив прилад для лікування грипу та інших легеневих хвороб.

— З інтернету я дізнався: лікування в соляних шахтах базується на тому, що людина вдихає маленькі частинки соляного пилу, — розповідає «Голосу України» Валерій Кульматицький, — і замислився: чому б це не робити в домашніх умовах?

Володимир за фахом — інженер, тож одразу взявся механізувати процес виготовлення соляної хмарки, яка, зрештою, і лікує. Під час подрібнення солі у кавомолці ефекту хмарки вдалося досягти. Та от біда — не кожна кавомолка здатна витримувати «співпрацю» із сіллю: колба всередині почорніла після першого «сеансу». Нарешті знайшов вихід — ідеально підійшла кавомолка львівського виробника.

А далі вже взявся до виготовлення соляного інгалятора, здатного виробляти соляні хмаринки. Щоб їх можна було «спіймати» і вдихати в легені, у кришів кавомолки раціоналізатор зробив отвір, закріпив з допомогою штуцера трубку. Один кінець опустив у кавомолку, другий — брав у рот. Натиснув на 3—5 секунд кнопку вмикача, а потім повільно вдихав соляний пил.

— Якщо вдихаємо через рот, то видихати слід через ніс, — наголошує Кульматицький. — Це для того, щоб усі дихальні шляхи, їх слизиста оболонка вкрилися шаром хлориду натрію.

Дружина пана Валерія каже, що засинала і прокидалася з приладом. Ловила соляні хмарки і вранці, й увечері, і вдень. Через тиждень після таких процедур їй стало набагато легше дихати. З часом хвороба взагалі відступила.

захворювань вдихати пил по одному разу вранці і ввечері; для лікування грипу, ангіни, бронхіту, астми — по 3—4 рази на день, — радить винахідник. Він переконаний, що соляний інгалятор аналогічний санаторному лікуванню в соляних шахтах.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

На знімку: Валерій Кульматицький каже, що менше хворіє той, хто більше дбає про своє здоров'я сам, а не сподівається на лікарів.

Фото автора.

Поради збирала Оксана КАЛУГІНА (oksana@golos.com.ua)

Над номером працювали: Віталій ЖЕЖЕРА, Тетяна УВЕРОВА, Наталя ОВДІЄНКО.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛІЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописи не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка)

українською і російською мовами.

Передплатні індекси:

для фізичних осіб — 40224, 08775,

для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2011 рік:

для фізичних осіб — 10,00 грн.

та 6,00 грн.,

для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

Друк:

ТОВ «Мета-Поліграф»,

04073 м. Київ,

вул. Марка Вовчка, 12/14,

тел. (044) 581-68-15

Зам. 18854

Макет, верстка —

редакція газети

«Голос України».

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить

з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:

для довідок — 503-68-72;

телефакс — 234-72-54;

відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;

телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

